

Ënëma Ngönte

Yesu wel wiak kutömweri sëen wë krismaki 60 ma 65 pöta ök won sëen Sonök ingre mor sauröaan retëng ëa. Ingre mor saö poröa Yesu Kristo pi Aköp pël wesa pötaan këlangön kat yawiem Sonök kosang sak öpenëak kent ëa. Son pi kus nent yapinte Patmos pötak wii kaatak wëen Anutuuk wangarötë yemangk pöl elmëak omën ënëm orööpnaatön pet elmëa. Wangar pötë këlangön kësang jaaröön Yesuuk Setenre kööre tok muntarö il mowesak piin kon wi kosang yewe-saurö kutömre yang ngolöpötë öpenëak pet elmëen ök niia.

Pöt epël wia.

Ngön ngës räaut *1:1-20*

Ingre mor saö ka 7 pötëeröaan retëng ëa *2:1–3:22*

Pepewer pesöm ëak wii 7 tëauta ngönte *4:1–8:1*

Kuup 7 pötë ngönte *8:2–11:19*

Kamal kësangëpre animaö nga ngaawaarë ngönte *12:1–13:18*

Wangar ke nentere nent mena *14:1–15:8*

Anutuu omnaröaan ya sangën 7 pötön itena *16:1-21*

Papilon kaö utpet wasën Seten këlangön kat wia *17:1–20:10*

Ngön ya kësangët orööpnaat *20:11-15*

Kutömre yang ngolöpötë Yerusalem ngolöpö *21:1–22:5*

Ngön mëët *22:6-21*

¹ Ngön epët ngaanëer elëöp wiakaimautak Yesu Kristook tekeri wes wia. Ngön epët Anutuuk

Yesuun pim inëen ruuröen omnant akun wali nasën wiaan orööpna pötön tekeri wasëpënëak pet elmëa. Pël ëen pim ensel namp wes mëen ne Son pim inëen ruupön ök neeaut. ² Ne Sonök omën pötön itenak Anutuu ngön ök neeaöre Yesu Kristoë omnant tekeri wes nenaö pötenta poutön ök yeniak.

³ Omën namp ngön kë orööpna epët ngönënë wa toptak sangk kelëpna pöp ërëpërëp ëëpnaap. Ën namp ngön pep epweri retëng yeë epët sangk yekelën kat wiak ngaarëk öpna pöpta ërëpërëp ëëpnaap. Ngön pöta këet orööpna akunet temanöm yes pötaanök.

Sonök ingre mor saö ka 7 pötë wëauröaan pep retëng ëa

⁴ Ne Son nook ngön epët ingre mor saö Esia yangerak ka 7 pötë wëaurö arimëen retëng ë yangk. Anutu ngaan panëer wakaimaup peeneeta wë wakaim öpnaap piire Ngëëngk Pul Anutuu itöök ur pim wel aisëak ngarangk yaalni pöta naë wëaö pöök komre kolapre mayaap pöt ningkën arim naë wiaap. ⁵ Ën Yesu Kristo puukta komre kolapre mayaap pöt ningkën arim naë wiaap. Pi wotpil wesak Anutuu ngönte tekeri wes yangingkaupök wet rëak weletakaan wal ëak yang omp aköröa kaö sak wë.

Pi tapöpök tiarimëen lup sant elniak tiarim kangiiir wel wia pötak utpetatë öngpökaan ent ë nuulëa. ⁶ Pël ëak puuk niaan piiring kaö sak ngarangk eim kiri ar yauröa ök Anutu pim Pepapë inëen sak omnaröaan kimang yamëëaurö. Tiar pourö

Yesu Kristo pim yapinte wak ngaarëk isak yemaan ngarangk elnieim öp. Yaap.

⁷ Kat wieë. Yesu pi kutöm kepilötring wais oröön omën pourö itaampenaat, omën pim wel wiipënëak elmëa pöröaring. Pël ëak yangerkë omën pourö piin itenak pitëm utpet elmëautaan kangut mampnaaten ya ngës ëën ing kaö apnaat. Yaap pan.

⁸ Aköp Anutu weëre kosang pepap, ngaan wakaimaup peeneeta wë wakaim öpnaap, pi epël ya. “Ne tapöp wot réaupök kaalak ënëm remaap.”

Son pi Kristoon itena

⁹ Ne Son, arim karip, tiar Yesuring yal menak wëen Anutuuk wa ngaöök nimëën këlangön kat wieimeë kosang sak wë. Nem Anutuu ngönte ök neeaöre Yesu Kristoë omnant tekeri wes ne-nautön ök yaautaan kööre toköröak Patmos kustak neuléaut. ¹⁰ Pël ëën Sante, Aköpë akun pötak Anutuu Ngëengk Pulö pim weëre kosangöök nem naë oröön ne kat wiin nem kasngaëlaan kuup nga ngön naöökë ya pöl ngön ëak ¹¹ epël ya. “Omnant nim itaampë epot pout pepeweri retëng ëak ka 7, Epesasre Simenaare Pekamamre Tiatiraare Satisre Pilatepiaare ën Leotisia ka potë ingre mor sauröaan wes momëem.”

¹² Pël yaan ne talëpök nem kasngaëlaan ngönaak yenëa pöten itaampa yak kaip ti itaangkën es rampe koolötök ket ëa 7 ëak wieëa. ¹³ Pël ëën ne itaangkën namp es rampe pötë tekarak wëa. Pöp omnampë ök sak ulpëen wali el wesak së ingesiare il menaö namp mëak yepat koolötök ket ëa naö pim riperek rëëwarök ëak wëa. ¹⁴ Pim kepön epöt kölam panëep, int awang ëpre uröam lup kölamötë

ök. Ën itöörar pöt es wëlëngöökë ök panëöörar, omnant omnaröa lupötë wieëautön ityaangkaup.

¹⁵ Ën pim ing pöwesiarta aini ke nal nent yapinte paras pël yema pöt es kësangwesi ar ëak ompyaö wasën simpelang yera pöta ök yeëa. Ën pim këm ngön pömpel iitë nga yaurem kuk ya pöl yeëa.

¹⁶ Pim mor yaapkëëwesi ari 7 ëak wali weëa. Öp newerta nalaan nal nga panëëwer pim këmatakaan oröak irëëa. Ën pim këere wot kante këtëpë nga panë yema pöl ëëa.

¹⁷ Ne piin itenak yaan sak imën kön sak kawi ngentiak së pim ingesiarë naë ilëaut. Pël ëënak pim mor yaapkëëwes nem rangk nowiak epël yenëa. “Ni kas ëëngan. Ne wot rëaupök kaalak ënëm remaap. ¹⁸ Kat wi. Ne wëwë pepapök wel wiak wal ëaup, peene om öp wë wakaim ömaap. Pël ëë welere wel kakë kaö sak wë. Pötaanök nook kan pöwer tëak omnarö wal ë moulmëëmëak pöt pangk pël ëëmaap. ¹⁹ Pötaanök nim omën ityaangkën epot retëng ëëm. Omnant peene epotre ënëmak orööpna pout pël ëëm. ²⁰ Nim itaangkën ari 7 ëak nem mor yaapkëëwesi wak wëan pötre ën es rampe 7 ëak wieëa pöt ngön kepön nent. Pöta songönte epët. Ari 7 pipot ingre mor saö ka 7 pötë wë pöröa ngarangköröen ya. Ën es rampe koolötök ket ëa 7 pöt ingre mor saö ka 7 pötë wëauröen ya.”

2

Epesas kakë ingre mor sauröa ngönte

¹ Aköp es rampeetë tekarak wëaö pöpök epël yenëa. “Ni Epesas kakaan ingre mor sauröaan epël retëng ë.

“Ngön epët omën mor yaapkëewesi ari 7 ëak wali wak es rampe koolötök ket ëa 7 pötë tekrak kan ing yaaup nem ngönte. ² Ne arim omnant yaautön ëwat wë. Ar ya kosang mëmpöore këlangön kat yawiem kosang sak wë pël yaaö pöten ëwat wë. Ën pël yeem ar utpet omnaröa yaautön kaaö ëën omën pitëmtën, ‘Ten Kristoë ngön yaaö omnarö,’ pël kaar yaauröen wël ëak itenak pit kaar yaauro pël kön wian pötenta ëwat wë. ³ Ën omën narö pit itaangkën ar nemorö pël sëën utpet yaniwasënak kaaö ëën sëp nenewasën këlangön kat yawiem kosang sak wëaö pötenta ne ëwat wë. ⁴ Pël yaautak omën eptaan arën kön wiin pangk naën yaë. Ngaantak ngës rëak kön wi kosang wesantak arim lup sant ëan pöt won së yes. ⁵ Ngaan ar wëwë ompyaut wakaimauröak wiap sak sëp wesantak. Pötaanök arim wëwë ngaan pöten kaalak kön wiak ön. Pël ëak lup kaip tiak wëwë wet rëak wakaiman pöl ön. Ën lup kaip natiin ëënë pöt ne arim naë oröak arim es rampewes kama wëën ingre mor saurö won sënëët. ⁶ Arim wëwë ompyaut wakaiman pöt sëp wesautak omën eptaan kön wiin ompyaö yaë. Nem Nikolasre pim ingre moröröa wëwë utpetatëen kaaö yaalmë pöl arta yaalmë.

⁷ “Katrिंगöröak Ngëëngk Pulöök ingre mor sauröen ngön ök yenia pipët këkë kat wiin. Omën namp pim wëwë ompyautak utpetat il wesak kosang sak öpna pöpön nook, ‘Ni wëwë kosangta këraamentëkaan ulöpörö neim ömëep,’ pël ök memaap. Këra pöment Anutuu ya lupöök wë.”

Simena kakë ingre mor sauröa ngönte

⁸ Aköpök kaalak neen epël ök yenëa. “Ni Simena kakaan ingre mor sauröaan epël retëng ë.

“Ngön epët omën wot rëaupök ënëm remaap, wel wiak kaalak wal ëak öp wëaup nem ngönte.

⁹ Arim këlangön kat yawi pöten ne ëwat wë. Ën omnantëen elek panë yeë pötenta. Pël yeëetak kutömweri arimëen omnant kësang wia. Ën omën narö pitëmtën, ‘Ten Yuta omnarö,’ pël ya pöröak utpet wesak yenia pötenta ne ëwat wë. Pit, ‘Ten Yuta omnarö,’ pël yaatak Yuta omën yaapörö won, Setenë ingre mor panë saurö. ¹⁰ Arim omën këlangön kat wiinëak yeë epten kas ëënganok kat wieë. Seten pi ar narö morök elniipënëak omën naröen maan wii kaatak nuulëëpnaat. Pipët ar këlangön wak imeë kët moresiar pël sënëët. Pël ëënëëtak Anutuun kön wi kosang weseim wë wel wiinë pöt nook wëwë kosangët ningkën neering wakaim öpenaat.

¹¹ “Katringöröak Ngëëngk Pulöök ingre mor sauröen ngön ök yenia pipët këëké kat wiin. Omën namp pim wëwë ompyautak utpetat il wesak kosang sak öpna pöp es parëaöök së këlangön kat nawiipan.”

Pekamam kakë ingre mor sauröa ngönte

¹² Aköpök kaalak neen epël ök yenëa. “Ni Pekamam kakaan ingre mor sauröaan epël retëng ë.

“Ngön epët omën öp nalaan nal nga panëëwer weëaup nem ngönte. ¹³ Ne arim kakën ëwat wë. Seten pi ka pipöökë kaö sak wëen omnarö utpet kaö panë yaaurö. Pël yaauröak kön wi kosang yewesaut taë wak wë. Ën ngaan arim karip Antipas wotpil wesak nem ngönte omnaröen ök

mao ima pöp omën utpet naröak arim kak Setenë ngarangk yaalmëa pörek pi mën wel wia akun pötak kasëng nenemangkën kön wi kosang newe-seimaurö. ¹⁴ Pël ëauröak arim wëwë utpet epël yeë epotön ne kön wiin pangk naën yaë. Ar Pekamam kakaan ingre mor sauröa naëaan narö Pelam pim ngön kaarta ënëm yaaurö. Pelam pöp ngaan Pelakën wetete ök maan puuk Israel omnaröen morök maan animaö kön Anutuu ökre was kaaröröaan kiri ar ëaut yenem öngre omp nga ëaurö. ¹⁵ Ën arim naëaan naröeta tapël Nikolasre pim ingre moröröa ngön utpetatë ënëm yaaurö. ¹⁶ Pötaanök ar lup kaip tiin. Ën won ëënë pöt akun kot panë nentak arim naë wais oröömaat. Pël ëak öp nga nem këmtak wia epwerring omën piporöaring nimëmpaat.

¹⁷ “Katringöröak Ngëëngk Pulöök ingre mor sauröen ngön ök yenia pipët këëkë kat wiin. Omën pim wëwë ompyautak utpetat il wesak kosang sak öpna pöp kutömweri kaömp yapin mana pël ya pöt nem naë ëlëöp wia epot mempaat. Pël ëak kël kölam naööta mempaat. Kël pöök yapin ngolöp nent retëng ëulmëëmaat. Yapin pöt omën muntarö köpël wëen omën kël pö waapna pöpökëer ewat öpnaat.”

Tiatira kakë ingre mor sauröa ngönte

¹⁸ Aköpök kaalak neen epël ök yenëa. “Ni Tiatira kakaan ingre mor sauröaan epël retëng ë.

“Anutuu Ruup pim itöörar es wëlëngöökë ök panëöörar, omnant omnaröa lupötë wieëa pötön ityaangkaup. Ën pim ing pöwesiar aini ke nal nent yapinte paras pël yema pöta simpelang yera pöl

yeëa. Ngön epët Anutuu Ru ulöpöököp nem ngönte. ¹⁹ Ne arim omnant yaautön ewat wë. Arim lup sant yaaöre kön wi kosang wesak ya wotpil mëmpö, nemëen yak ya ompyaö mëmpööre këlangön kat yawiem kosang sak wë pël yaaö pötön ne ewat wë. Arim wet rëak omnant eiman pöt peene il wesak ompyaö panë yaauro. ²⁰ Pël yaauroak arim utpet epël yeë pöten ne kön wiin pangk naën yaë. Öng utpet yaaö namp ngaan wakaima yapinte Sese-pel pöpë ök yaë pöpönta arring öpënëak mëëaurö. Öng pöpök pimtën, ‘Ne Anutuu tektek ngön yaaö omën namp,’ pël kaar mëak ngönën kaaröt nem ënëm yaalnëauröen öngre omp nga ëëre animaö kön Anutuu ökre was kaaröröaan kiri ar yaaö pöt në pël ëëpënëak morök yaalmëaup. ²¹ Nook pim omp nga yaaö pöt sëp wasëpënëak akun mangkën pi lup kaip natiin kaaö ëaup. ²² Kat wi. Ne öng pöpön maan yauman ëëpnaat. Ën omp öng pöpöring utpet yaaö pöröeta lup kaip natiin yaëën pöt nook maan këlangön munt nant pitëm naë orö morëëpnaat. ²³ Pël ëak öng pöpë wëwëeta ënëm yaauro mën wel mowiimaat. Pël ëën ka nantë ingre mor sauro pöten itenak ne omën pouröa könre lup wël yaaup pöten ewat sëpnaat. Ne tapöpök ar omnarö neenem omnant yaautë kangut nimpap. ²⁴ Omën munt Tiatira kak wëaurö ar ngön utpet pöta ënëm naën yaauro. Pël yeem ngön utpet pöten omën naröak, ‘Setenë ngön öngpököt,’ pël ya pöt ar ewat nasën yaauro. Pël yaaö pöröen epël ök yeniak. Ne këlangön munt nant naningkan, om epët pëen nimpaan. ²⁵ Arim wëwë ompyaö yaaö pöt kosang panë wesak ön. Pël ëën nemënt

kaalak akun nentak wais oröömaap. ²⁶ Namp pim wëwë ompyautak utpetat il wesak kosang sak wë nem ngönte ngaarëk weimeë wel wiipna pöp nook weëre kosang menak köpël omnaröa kaö wes moulmëëmaap. ²⁷ Pël ëën pi ngarangk ëëë aini sungkör naö wak wë omnarö yang kaput mööna kelak unön yaë pöl köpël omën pörö elmëëpnaap. Weëre kosang nem mampa pöt nem Pëpapök naut. ²⁸ Ne omën pöt menak tangewesta mempaat.

²⁹ “Katringöröak Ngëëngk Pulöök ingre mor sauröen ngön ök yenia pipët këëkë kat wiin.”

3

Satis kakë ingre mor sauröa ngönte

¹ Aköpök kaalak neen epël ök yenëa. “Ni Satis kakaan ingre mor sauröaan epël retëng ë.

“Ngön epët omën Anutuu Ngëëngk Pulö wak ari 7 ëak wali wak wëaup nem ngönte. Ne arim omnant yaautön ëwat wë. Omnant yaaö pöt omnaröak arimëën, ‘Pit wëwëetaring wëak yaë,’ pël yenia. Ën nook arim lupötön itaangkën wel wiauröa ök wë. ² Pötaanök wal ëak it nganga seë. Arim kön wi kosang yewesaö kot wieëaut sasa won sëpanok taë weseë. Arim omnant yaautön itaangkën Anutuu ëöetak wotpil naënörö.

³ Pötaanök ngön rë nuulön kat wiak wan pöten kön wiin. Pël ëak ngön pöt ngaarëk wak lup kaip tiin. Ar wal ëak it nganga nasën ëënë pöt nga omën nampë yaë pöl nem akuneten köpël wëën tapët pöt oröak kangut nimpaat. ⁴ Pël ëëmaatak ar Satis kakaan omën narö utpetat naën yaaurö.

Omën naröa ulpëen kölamöt pëen ë yerangia pöl ar wëwë kölam wë. Ne arën kön wiin wotpilörö. Pötaanök arim ulpëen kölamöt ë yerangian pöl wëwë kölamtaring neering wakaim önëët. ⁵ Omën namp pim wëwë ompyautak utpetat il wesak kosang sak öpna pöpökëer ulpëen kölamöp më moulmëemaap. Pël ëak pim yapinte wëwë kosangta pepeweriaan kërë nemoolanganëep. Anutu nem Pepapre pim enselöröa ëöetak pi nemop pöt tekeri wesak amaat.

⁶ “Katringöröak Ngëëngk Pulöök ingre mor sauröen ngön ök yenia pipët këëkë kat wiin.”

Pilatepia kakë ingre mor sauröa ngönte

⁷ Aköpök kaalak neen epël ök yenëa. “Ni Pilatepia kakaan ingre mor sauröaan epël retëng ë.

“Aköp ne omën ngëëngkëp. Ne tapöp omën kë panëep. Ngaanëer Tewit pim yang omp ak sak weëre kosangring omnarö ngarangk elmëeima pöl nook kutömweri omp ak sak weëre kosangring ngarangk ëëë kanwer të wiin omën nampök newariipan. Ën kanwer wariin nampök pangk natëëpan, won pan. Ngön epët ne tapöpë ngönte.

⁸ Ne arim omnant yaautön ëwat wë. Ar weëre kosang kësang won wë nem ngönte ngaarëk weiman. Pël yeem nem yapinte ëlëep nenowasën tekeri wesak aiman pöten ne ëwat wë. Pötaanök nook kanwer të nuwiin wiaan omën nampök yok pangk newariipan. ⁹ Kat wieë. Setenë ingre mor arim naë wëaurö pit pitëmtën, ‘Ten Yuta omnarö,’ pël kaar yenilaurö. Pit Setenë utpetatë ënëm yaaurö, Yuta omën yaapörö won. Omën pöröen nook maan arim ikanöök rar rë nuwesirak

nemtök arimëen lup sant yaalnian pöten ewat sëpnaarö. ¹⁰ Ar këlangön kat yawiem kosang sak önëak nem arën ök yeniak pöt ngaarëk weiman. Pötaanök omën utpet nant yangerak wëauröaan morök elmëëmëak yangerakë wes mëëma pöt nook ar ngarangk yaalniin arim naë naarööpan. ¹¹ Ne akun kot nent won sëen arim ngësë waisumaap. Pötaanök omën nampök irikor elniin arim ompyaö yaauta kangut naön ëënganëen ompyaut arim naë wia pöt kosang wes wak ön. ¹² Omën namp pim wëwë ompyautak utpetat il wesak kosang sak öpna pöp nook Anutuu ngönën tupta möör wapta ök wesak wesir moulmëëmaap. Pël ëen pi Anutuu naë kosang sak öpnaap. Pël ëen nem yapin ngolöpëtere Anutuu yapintere pim ka kaöaöökëet piik retëng ë ulmëëmaap. Ka pöökë yapinte Yerusalem ngolöpö, kutömweri nem Pepapë naëaan irapnaö.

¹³ “Katringöröak Ngëëngk Pulöök ingre mor sauröen ngön ök yenia pipët këëkë kat wiin.”

Leotisia kakë ingre mor sauröa ngönte

¹⁴ Aköpök kaalak neen epël ök yenëa. “Ni Leotisia kakaan ingre mor sauröaan epël retëng ë.

“Aköp nemënt ngön yaapta pepapök wotpil wesak Anutuu ngönte tekeri wesak yaaup. Ne Anutuu omnant pout ket ëa pötë pepap. Ngön epët Aköp nemtë ngönte. ¹⁵ Ne arim yaauta songönte ewat wë. Ar nemëen kaaö panë elnëere lup sant panë elnë pël naën yaurö. Poutepar arim naë irikor ëak wia. Pötaanök arimtok kaaö panë elnëenëak kön wiak pöt pël elnëenëët. Ën lup sant panë elnëenëak kön wiak pöt pël elnëenëët. Pël ëenëëtak poutepar irikor ëak wi naöpan. ¹⁶ Ar pöt

nemēen kaaō panē elnēere lup sant panē elnē pēl naēn yaaō poutepar irikor ēak yeēan. Pōtaanōk ne arimēen kaaō elniak wa niolamaat. ¹⁷ Ar arimtēn epēl yaaurō. ‘Ten monere urōm omēn nant kēsang wieēaurō. Omēn kēsang panē pōt ten-
 imtokēer wak ompyaō wē omēn nentaan ngōntōk naēn yaaurōep,’ pēl yak. Pēl yaketak arim lupre kōnōt utpetatring wēen omnarōak yakōm elniipna salōrōak yak. Arim lupōtē omēn nantēen ngōntōk yeem it il tēak yool wē pōten arimēt itnaangkēn wēan. ¹⁸ Pōtaanōk ne arēn ōk niamaan kat wieē. Ar nem naēaan songre sar ngolōp wēē panēēt wak ōn. Pēl ēak arim korōp yool wē pipot ngep ēēnēen ulpēen kōlam ompyautta nem naēaan ōn. Pōt arim korōp yool wē pipot omnarōak it ningankēn ēō sēnganēen. Pēl ēak i kolap nenteta arim itōtē wa mēen omēn nantōn itaampunēen nem naēaan ōn. ¹⁹ Ne omēn nem lup sant yaalmēa pōrō pit utpet yaēen pōt ngōn kosang mēak wotpil yemowesaup. Pōtaanōk ar kosang ngentiak lup kaip tiin. ²⁰ Kat wieē. Ne ka kanrak tauēē kontkont yaaup. Omēn namp ne kontkont yemaan kat wiak kan tē newiin pōt kakaati sē piiring kaōmp ngawi nak tenip ōnaat. ²¹ Omēn namp pim wēwē ompyautak utpetat il wesak kosang sak ōpna pōpōn nook, ‘Ni nem naē wais nem omp ak urtak wel aisēak neering omnarō ngarangk ēēpa,’ pēl ōk memaap. Pōt ne utpetat kasēng menak nem Pepapē naē pim omp ak urtak wel aisēak omnarō ngarangk eim wē pōl arta ēēnēēt.

²² “Katringōrōak Ngēēngk Pulōok ingre mor saurōen ngōn ōk yenia pipēt kēēkē kat wiin.”

4

Kutömweri omnarö Anutuun yaya maim wë

¹ Aköp ngön ök neë pet irën ne wangar yemangk wesak itaangkën kutömweri kan newer të wieëa. Pël ëën omën këm ngön naö yaan kat wiin nem wet rëak kuup ngönöökë ök ngönaak neea tapöpök kaalak epël yenëa. “Ni eprek apër. Pël ëën omën ënëm orööpnaatön pet elniimaan,” pël yenëa. ² Pël yenëaan taptakëër Anutuu Ngëëngk Pulö pim weëre kosangöök nem naë oröön itaangkën kutömweri Aköpë ur nent wiaan Anutu pötak wel aisëëëa. ³ Pim këëre wot kante kël köp möaö naöörarën yapintepar saspaare konilian pël yema pöörarë ök pengpeng yeëa. Pël ëën iere kasir naö pim urtak wirö kaörok elmëëëa. Iere kasir pö kël këra ëp koröp oröa naöön yapin emeral pël yema pöökë ök yeëa. ⁴ Pël ëaan ur nant 24 ëak omp ak urtak wa taap elmëak wieëa. Pël ëaan ngarangk naröeta 24 tapël ëak ur pötë wel aisëëëa. Pit ulpëën wali kölamörö mëak ul koolötök ket ëaut omp aköröa yewaëa pötë ököt pitëm kepönötë waëak wëa. ⁵ Pël ëën Anutu pim ur wel aisëëëa pötakaan kent tangar mënak tangre kaö kësang yera. Pël yaëën pim urta itëkëël es wëlëng 7 ëak yokota. Es wëlëng pöt Anutuu Ngëëngk Pulö. ⁶ Ën ur pöta itëkëël omën nent i kaöre könitötë ök pan nent wieëa.

Pël ëaan kutöm omën mor kong nent wëwëetaring narö tekarak wëa. Pörö omp ak urtak wirö kaörok ëak taueëa. Pitëm it ulöpöt kësang pan, koëlaan kasngaël pangk ëak oröëëa. ⁷ Kutöm omën wëwëetaring pörö, namp kent nga laionöröa ököp, namp pol

purmakaö ompöröa ököp, namp pi it omën keëre wot kan waup, ën namp int tuparöa ököp. ⁸ Kutöm omën mor kong nent wëwëetaring pörö pit wer 6 ëak uteëa. Ën pitëm it ulöpöt kësang panë oröëëa. Pöt weratë tomökölaan ikanöököl poutë pangk eeëa. Pit pël ëak wë Anutuun yaya yaaut leng naën, röökre kët poutë epël maim wë.

“Aköp Anutu ni weëre kosang pout weëaup. Ni wakaimaupök wëen om wakaim ömëep. Ni ngëengkëp, ni ngëengkëp, ngëengk panëep.”

⁹ Kutöm omën mor kong nent wëwëetaring pörö pit Anutu omp ak urtak wel aisëëaup wë wakaim om öpnaap piin yaya maimeë ping wesak mëak yoöre ërëp maim wëaurö. Pit pël yaëen ¹⁰ ngarangk 24 pörö pit Anutu omp ak urtak wel aisëëa pöpë naë rar rë mowesirak yangerakël tok oriak wë omën wakaim öpna pöpön, “Puukëer weëre kosang pepap,” pël weseë pitëm omp ak ul koolötök ket ëa pöt perak urta ikanöök wiak yaya ngön epël maim wëauro.

¹¹ “O Aköp, ni tenim Anutu.

Nuukëer kaö panëep.

Ten pourö yaya niameë ping wesak niak nimtë naë weëre kosang wia pël yeniaan kë yes.

Nimtok omnant ël epot pout ket ëaup.

Nuuk wiaapënëak kön wiak ket ëen om wia.

Pötaanök yaya yeniaan kë yes.”

5

Sonök pep newer pesöm ëak wii tëak wiaan itena

¹ Ne kaalak itaangkën Anutu pi omp ak urtak wel aisëë pim mor yaapkëewesi pep newer weëa.

Pep pöweri retëng nant koëlaan kasngaël ëëë. Pël éaan omnaröak wilak sangk kelpanëak pep pöwer tep möak wii 7 ëak të ulmëëëa. ² Pël éaan ne itaangkën ensel weëre kosangring nemorök ngön ë olëak epël ya. “Omën wotpil talëpök pep epweri wii 7 ëak tëa epot pangk ilak pepewer wilëpën?” ³ Pël yaan omën nampök o kutömweriaan ma e yangerakaan ma yang epra ikanöökëlaan wotpil nampök pep pöwer wilak itaampnaataan kengkën nasën äaut. ⁴ Pël ëën ne itaangkën wotpil nampök pep pöwer wilak itnaangkën ëën ing kësang panë äaut. ⁵ Pël ëën omën ngarangk nampök epël yenëa. “Ni ing anganëp kat wi. Yutaë kurmentëkaan kent laionöpë ök weëre kosang panë namp oröak wë, Tewitë ru ëap. Pim wëwë ompyautak utpetat il wesaupök yok pangk wii 7 pöt pout ilak pep pöwer wilëpnaap.”

Son pi Sëpsëp Ruupön itena

⁶ Pël neaan ne itaangkën Sëpsëp Ru namp taueëa. Pöp omën mënauröa ök pim koröpöök ëmpöl ëëëa. Pi Anutuu omp ak urötere kutöm omën mor kong nent wëwëetaring pöröere ngarangköröa tekrak taueëa. Pim kepönöök watöt 7 ëak oröëëa. Ën itötta 7 tapël ëak wëa. It 7 pöt Anutu pim Ngëëngk Pulö, kaare yang poutë wes mëën pangk ëak wë pö. ⁷ Pël ëën ne itaangkën Sëpsëp Ru pöpök së Anutu pi pim omp ak urtak wel aisëak wë pep pöwer pim mor yaapkëëwesiil wali wak wëën kama yeön itenaut. ⁸ Pël yaëën kutöm omën mor kong nent wëwëetaring pöröere ngarangk 24 pörö Sëpsëp Ru pöpë naë së rar rë mowesirak yangerakël tok oria. Pit omën intöatë ök nant neenemot wak, ën

söwar koolötök ket ëa nantta neenemot wak wëa. Söwar pötë öngpök omën nant Anutuun kiri ar ëen es koulöp köp nga kampöt ngaarëk yawisa pöt wieëa. Ës koulöp kamp ompyaö omnaröa Anutuun yayaare kimang yamëëaut. ⁹ Pit pël ëak tan ngolöp nent epël yema.

“Ni omën wotpil kaö panëëp, pepeweri wii tëa pöt yok pangk wa ilumëëp.

Omën naröak ni nimëngkën wel wian.

Pël ëen wel wian pötak omnarö kaalak Anutu pimëen kama waup.

Yaap, ni omën möönre koröp naöre naö, ngön nerere ner, yang poutëërö waup.

¹⁰ Nuuk maan pit niiring kaö sak wë kiri ar yauröa ök sak tenim Anutu pim inëen sak omnaröaan kimang yamëem wëaurö.

Pël ëak pit yangerakë omnaröaan ngarangk elmëëpnaarö.”

Omën pourö Sëpsëp Ruupön yaya maim öpenaat

¹¹ Pël yemaan ne kaalak itaangkën ensel selap pan këm top ëak yaan kat wiaut. Ensel pöröen sangk kelën pöt selap pan tausenre milion pöta ök yes. Pit omp ak urötere kutöm omën mor kong nent wëwëetaring pöröere ngarangkörö wa taap ëak tauëë ¹² ngön ëak epël ya.

“Sëpsëp Ru omnaröa mën wel wia pöp pi omnant poutë kaö saup,

poutë pepap, ëwaare weëre kosangre ewat wieëaup pël yamëem

yaya maimeë ping wesak yemaan kë yes.”

¹³ Pël yaan ne kat wiin omnant pout Anutu pim mor ket ëa, kutömweriaan yangerakë, i kaöökaan

yangra ikanöökë, pötök ngönaak aö yesën ne kat wiin epël ya.

“Anutu pim omp ak urtak wel aisëeaupre Sëpsëp
Ruup piaripön

yöore ërëpre yaya maimeë ping wesak mëak weëre
kosangöt piarpim naë wia

kët ëlötë pël maïm öpa.”

¹⁴ Pël yaan kutöm omën mor kong nent wëwëetaring pöröak, “Yaap,” pël yemaan omën ngarangk pörök wëa pörö piarpim ikanöök rar rë mowesirak yangerakël tok oriak yaya yema.

6

Sëpsëp Ruupök wii 6 ëak tëa pöt pepeweriaan il olëa

¹ Ne kaalak itaangkën Sëpsëp Ru pöpök pepeweri wii 7 ëak tëëa pötëaan wan pö il yoola. Pël ëën ne kat wiin kutöm omën mor kong nent wëwëetaring pöröakaan nampök ngön ëak yaan kat wiin pim këm ngön pömpel tangre kaö ket ëak yarëem epël yema. “Ni wais.” ² Pël yemaan ne kaalak itaangkën pol os kölam namp wëa. Pöpë rangk omën namp raëëp wak wel aisëak wëa. Pël ëën omën pörök wëauröak pi ul nent waë yemoulmë. Pöt omën nga wotöök yesauröa ulötë ököt. Pël ëën pi omën nga ëak il yewesauröa ök nga ëak il mowasëpënëak sa.

³ Sëpsëp Ru pöpök kaalak pepeweri wii tëëa munt 2 pö il yoolaan ne kat wiin kutöm omën wëwëetaring pöröakaan munt nampök, “Ni wais,” pël yema. ⁴ Pël yemaan pol os munt köp möaö namp yaarö. Pöpë rangk omën namp wel aisëëa pöp pitök weëre kosang yemangk. Pöt puuk maan yangerak mayaap won sëën omnarö nener

mēmpēnēak weēre kosang yemangk. Pōtaanök omēn pōp pi ya pōt mēmpēna yak öp nga panē newer yemangk.

⁵ Sēpsēp Ruupök kaalak pepeweri wii tēēa munt 3 pō il yoolaan ne kat wiaan kutōm omēn wēwēetaring pōrōakaan munt nampök, “Ni wais,” pēl yema. Pēl yemaan ne itaangkēn pol os koō namp wēa. Pōpē rangk omēn namp wel aisēēa pōp pi omēn kōnōmōt wēl yaaō nent sikel pēl yema pōt wali wak wēa. ⁶ Pēl ēēn ne kat wiin kutōm omēn mor kong nent wēwēetaring pōrōa tekrakaan nampök epēl yema. “Omnarōa ya lupōtē kaōmp nant utpet mowasēn umōn rē sēēn ngōntök ēēp. Pēl yeem kaōmp öpēnēak yaēēn kaōmp ompyaut kap kot nentak wesirak mon kēsang 3 kina pōta ngōnt wesak mangkēn sum ēēpnaat. Ēn tapēl kaōmp utpetat kap kot nentepar nent pōtē wesirēn mon 3 kina tapēl sum ēēpnaat. Pēl ēēpnaatak ni kaōmp utpet yewasēn pit olip kolapring nant ar ēēre wain i nē pēl ēēpnaat ngōntök ēēpanēēn olipre wain yaat utpet mowasngan.”

⁷ Pol Sēpsēp Ruupök kaalak pepeweri wii tēēa munt 4 pō il yoolaan ne kat wiaan kutōm omēn mor kong nent wēwēetaring pōrōakaan munt ēnēm nampök, “Ni wais,” pēl yema. ⁸ Pēl ēēn ne itaangkēn pol os koröpōök kaplak ilēa namp wēa. Pōpē rangk omēn namp wel aisēēa pōp pim yapinte Wel pēl yema pōp wēa. Pēl ēēn omēn pim ēnēm waisa namp pim yapinte Wel Kak pēl yema pōpta orōak wēa. Pēl ēēn omēn kutōmweri wēa pōrōak yanger kom ēak lup 4 wesak piarip yang lup ner menak omēn yang pōrek wēaurō mēn wel wiipēnēak weēre kosang yemangk. Pit epēl ēēpnaarō.

Pitëmënt nener mën wel wiire ën narö kënëën ya sak ilak wel wi, narö yauman ke nentere nent wak wel wiire narö animaö ngaaröak mën wel wi pël ëëpnaarö.

⁹ Sëpsëp Ruupök kaalak pepeweri wii téeëa munt 5 pö il yoolaan ne itaangkën omën wel wia naröa könörö Anutuun kiri ar yaaurekë ikanöök wëa. Pörö pit ngaantak Anutuu ngönte taë wes wak wë tekeri weseima pötaanök kööre toköröak mëngkën pitëm könörö Anutuu naë wëa. ¹⁰ Omën kön pöröak ngön ë olëak maaf epël yema. “O Aköp weëre kosang pepap, ni këëkë wesak wotpil yewe-saup. Ni akun taltak yanggerakë omnaröaan ngön ya mënak pitëm ten nimëna pöta kangut mamp?”

¹¹ Pël yemaan Aköpök omën kön pörö ulpëën kölam waliit neenemot menak epël ök yema. “Ar kaalak akun kot nent kë seim wëen arim kar arring ya ngawi yamëngka narö mën wel wiipënëak yaö mëëa pörö pitta mën wel wiinak ne kangut arim kööre tokörö mempaat.”

¹² Pël yemaan ne itaangkën Sëpsëp Ruupök kaalak pepeweri wii téeëa munt 6 pö il yoolaan moup kësang panë nempel yamö. Pël ëën këtëp kaip tiak maan ne itaangkën poë koröp kouukë ök sak köö olaan ngoonöpta tapël kaip tiak maan omën iitë ök köp möak wëa. ¹³ Ën ariatta kutömwëriaan ti yanggerak ngentiin itaangkën këra nantë ulöpörö köp namöön wiaan kent möak tö olaan wia pötë ök yaë. ¹⁴ Ën kutömwërtë këra ëpötë pesöm mö yawi pöl ëën won yesën kaö kusre rosiratta tiak nerekaan nereké yaë. ¹⁵ Pël yaëen yang omp aköröere ngarangkörö, nga omnaröa

wotöököröere monere uröm omnarö, omën weëre kosangringöröere omën pourö, inëen ya yamëngk pöröere omën yaap wëa pörö pit pourö yang öngöpre rosiratë kël öngöp kësangötë ëlëöp ilëak wëa. ¹⁶ Pël ëak pit ngön ë olëak epël ya. “Këlre rosirat pelak ngep elniip, Anutu pim omp ak urtak wel aisëë itningampanëen ëlëöp ilepinaan, Sëpsëp Ruupökta ya sangën elniipanëen. ¹⁷ Akun kaöaö yaaröön kangut nimpa pöt peene yok oröak wia. Pël ëen Anutüre Sëpsëp Ruup piarip ya sangën elniipnaan yaë. Pötaanök omën talëpökëer nga pöt il wasëpën?”

7

Israel omën 144,000 pörö Anutuun yaö elmëa

¹ Ngön pöt pet irën ne itaangkën ensel 4 ëak yang kaö 4 pötë taueëa. Yang kaö 4 pötëaan kent 4 tapël ëak wais i kaöre yang, wiire këra pöt möak utpet waspanëak ensel pöröak il warieëa. ² Pël ëen ne itaangkën ensel munt namp këtëpë yengampiaulaan oröak yawisën itenaut. Pi Anutu, wëwë pepapë, omën nent omnarö pimëen yaö wesak yapin mowiipna pöt wali wak is ensel 4 ëak Anutuuk yangerere i kaö utpet wasëpënëak weëre kosang mena pöröen ngön ë olëak ngön kosang yamëem ³ epël yema. “Ar peenëer teëntom i kaöre yang, wiire këra pöt utpet wasnganok. Kot nent kor wëen wet rëak omën tiarim Anutu pim inëen yaaurö pimëen yaö wesak yapinte pitëm ë kosatë mowiinak ënëmak yok pangk utpet wasënëet.” ⁴ Pël yemaan ne kat wiin öngre omp Anutuuk pimëen wesak yapin mowia pörö sangk

kelën 144,000 pipël Israel omnaröa kurötë saulaan yaarö. ⁵ Pit epël ëa.

Yuta pim kurmentëkaan 12,000,

Rupen pim kurmentëkaan 12,000,

Kat pim kurmentëkaan 12,000,

⁶ Asa pim kurmentëkaan 12,000,

Naptalai pim kurmentëkaan 12,000,

Manasa pim kurmentëkaan 12,000,

⁷ Simion pim kurmentëkaan 12,000,

Liwai pim kurmentëkaan 12,000,

Isaka pim kurmentëkaan 12,000,

⁸ Sepulan pim kurmentëkaan 12,000,

Yosep pim kurmentëkaan 12,000,

ën Pensamin pim kurmentëkaan 12,000.

Omën piporö Anutuuk pimëen wesak pitëm ë kosatë yapin mowia.

Omën kësang panë Anutuun yaya mëëa

⁹ Ne omën pöt itenak kaalak itaangkën omën kësang panë wa top ëak wëa. Pöröen omën nampök yok pangk sangk naalpan. Omën pörö möönre koröp naöre naö, ngön nerere ner, yang poutëerö wais erën ëa. Pit Anutu, pim omp ak urtak wel aisëëëaupre Sëpsëp Ruup piarpim itëkëël taueëa. Pitëm wëwë ompyautak utpetat il wesautaan ulpëen kölam waliirö mëak kewis komöt wali wak wëa. ¹⁰ Pël ëëë ngön ëak epël ya. “Tiarim Anutu, pim omp ak urtak wel aisëëëaupre Sëpsëp Ruup piaripök tiar utpetetakaan kama nuun ompyaö wë.”

¹¹ Pël yaan ensel pouröak Anutu, pim omp ak urtak wel aisëëëaupre ngarangk 24 pöröere kutöm omën mor kong nent wëwëetaring pörö wirö wa taap elmëak taueëa. Pël ëak pit omp ak urta itëkëël rar

rë wesirak tok oriak Anutuun yaya mëak ¹² epël yema.

“Yaap, tenim Anutu,

ten nimëën ërëpërëp ëak ping wesak yeniak.

Ëwat pout nimtë naë wiaan yayaare yoöre ërëp yeniak.

Nuukëer weëre kosangring wëaupök

omnant pout pangk ngarangk yeëaup.

Omën pipot pout nim naë wiakaim wiaapnaat.

Yaap.”

Omën eporöa këlangön kat yawia pöt pet ira

¹³ Pël yemaan ngarangk 24 pöröa naëaan nampök neen epël pëël yenëa. “Omën ulpëen kölam waliit mëa eporö talörö? Tarëkaan waisa?”

¹⁴ Pël neaan ngön kangit epël yemak. “O kaöap, ne köpël. Nimtökëer ëwat wëën.” Pël maan puuk epël ök yenëa. “Omën eporö pitëm kööre toköröa këlangönë öngpökaan waurö. Pitëm ulpëenöt Sëpsëp Ruupë iitak iirak kölam wesaurö. ¹⁵ Pötaanök pit

Anutu pim omp ak urta itëkëel taueë këtre röök poutë pim ngëëngk tuptak pimëën inëën yaalmëem yaya maim wëaurö. Pël ëën Anutu pimënt pim omp ak urtak wel aisëëë ngarangk yaalmëaup.

¹⁶ Pit kaalak këenëën ëëre iiten ë pël naëpan. Ën këtëpökta nga elmëëre omën nantë es nga naöök pitëk isö pël naëpan. ¹⁷ Sëpsëp Ruup omp ak urta luptak wëa pöpök pit ngarangk elmëak mës wak së i kölokta yoolëaurek së wëwë kosangta iit kol mangkën nëmpanat. Pël ëën Anutuuk pitëm ing telapöt tum mokorak won mowasëpanat.”

8

Sēpsēp Ruupök pepeweri wii tēēa 7 pō il olēa

¹ Sēpsēp Ruupök kaalak pepeweri wii tēēa munt 7 pō il yoola. Pēl ēēn kutōmwēriaan ngōn nent naēn wieē akun kot nent ap aōa pōta ök won yes. ² Pēl ēēn ne itaangkēn ensel 7 ēak Anutuu ēōetak taueē kuup 7 tapēl ēak yeōn itenaut. ³ Pēl ēēn ensel munt namp wais Anutuun ur kiri yaalmēauta naē taō yeō. Pōp pi sōwar koolōtōk ket ēa neweri omēn nant kōp nga kamp ompyaut wiipēnēak wak wais taō yeō. Pēl ēēn pi omēn es koulōp kōp nga kamp ēēpna pōt kēsang panē mangkēn yeō. Omēn kōp nga kamp pōt Anutuun kiri yaalmēaurek ur koolōtōk ket ēa pōtak kiri ar ēēn es koulōp kōp nga kamp ompyaut ngaarēk yawisem Anutuu omnarōa pimēēn yayaare kimang yamēēa pōtring erēn ēēpēnēak mangkēn yeō. ⁴ Pēl ēēn ensel Anutuu ēōetak taueēa pōp pi omēn kōp nga kamp pōt moresi wak wē ar ēēn es koulōpō ngaarēk yawisem Anutuu omnarōa pimēēn yayaare kimang yamēēa pōtring erēn ēak yawis. ⁵ Pēl yaēēn enselēp pi sōwar pōwer omēn kōp nga kampōt wiaan wak Anutuun ur kiri yaalmēautakaan es newes korak sōwarweri wiak yangerak yoola. Pēl ēēn kent tangar mēnak tangre kaō kēsang yeraan moup yamō.

Ensel 4 ēak kuup mēna

⁶ Ne pōt itenak kaalak itaangkēn ensel 7 pōrō pitēm kuup 7 ēak wak wēa pōt mēmpēnēak yaē.

⁷ Ensel wet kaal rēa nampök pim kuupō wet rēak mēngkēn kopi kēsangpel ēp ulōpōtring yepelēn esre omēn iitring ngentiak yang lup ner pour es kot won yes. Ēn yang lup neraar om wia. Lup es kota

pörek omnant wieëa pöt wiire këraare nön pout es kot won panë yes.

⁸ Ën ensel 2 pöpök pim kuupö yamëngk. Pël ëën tomönötë ök nempel es yokotön olaan i kaöök yengenti. Pël ëën i kaö ë naö kaip tiin omën i sëën naöörar om wieëa. ⁹ I kaö ë omën i sa pöök animaö wëa pörö pourö wel wiin wangat pout utpet yaë.

¹⁰ Ën ensel 3 pöpök pim kuupö yamëngk. Pël ëën ari naö es kalaö newesi yokot pipël pan kotak kutömweriaan ti yangerak yengenti. Pël yaëën iitre i rëëpöt pout kom ëak 3 yes. Pël ëën ari pöök ngentiak yang nera iit ngep ëën munteraarëët om wieëa. ¹¹ Ari ti ngentia pöökë yapinte welakre kakam pël ya. Pötaanök i we naöökël wieëa pöt welakre kakam sëën we naöörarë wieëaut om ompyaö wieëa. Pël ëën omën narö kësang i welak yaaö pöt nak wel yawi.

¹² Pël yaëën ensel 4 pöpök pim kuupö yamëngkën këtëp kom ëak rongan 3 yesën ngoonöpre ariatta tapël yaë. Pël ëën këtëre ngoonre ari rongan 3 pötëaan nent mëngkën lup nent ëwa naën nenteparökëër ëwa yaë. Pël ëën këtëkre rö kanötë lup nentak ëwa naën wiaan lup nenteparökëër ëwa yaë.

¹³ Pël ëën ne itaangkën int tup kësang panë nemor wal ëak mopöök yesën kat wiaan int pöpök ngön ëak epël ya. “O yaköm, yaköm, yaköm pan. Ensel munt 3 pöröak pitëm kuupöt mëmpna pötak yangerakë omnaröa naë utpet kësang panë nempelëar nempel ëak orööpnaan yaë. Yang omnarö tol ëëpën?”

9

Ensel 5 pöpök kuup mëna

¹ Ensel 5 pöpök kuup mëngkën ne itaangkën ari naö kutömweriaan tiak wais yangerak ngentiak wieëa. Ari pö ensel nampönök ya. Ën ne itaangkën yang öngöp wali panë naö wieëa. Pöökë leng ëa pörekën ne köpël. Yang öngöp pöökë kiet ensel pöp mangkën yeö. ² Pël ëak puuk öngöp pöökë kanwer të wiin es koulöp naö öngöpöökaan oröak yawis. Es koulöp pö es kësangöte koulöpöökë ökö. Pël ëën es koulöp pöök këtëpre mop epö ka wariin koö yoola. ³ Pël ëën es koulöpöökaan mop narö oröak yangerak yeira. Pöröa kant yamëngka nga pöt körngapöröa yaë pöl yaaurö. ⁴ Pël ëën kutömweri wëauröak pitën epël ök yema. “Ar nönre këra, wi-ire omnant ke nampre nampöt e yangerak oröak wë epot pout utpet wasnganok om mait elmëën. Ën omën Anutuun yaö ëak pitëm ë kosatë pim yapinte nawiin piporöakëer utpet mowasën. ⁵ Ar ngoon 5 pöröa öngpök omën piporö utpet moweseim ön. Pël ëëneëetak mën wel mowiinganok.” Pël yemaan mop pörö omën narö kant mënak këlangön yemongawis. Pöt körngap nampë omën namp kant momkëna këëm kat yawi pita ök yeëa. ⁶ Ne omën pipot poutön itenaup. Pipot ngoon 5 pöröa öngpök orööpna pötak wel wiipna kanten ap kësang panë wasëpnaatak pangk kangk nokoirpan. Pit wel wiipën kön wiak pël ëëpnaatak pangk pël naëpan.

⁷ Ne itaangkën mop pörö pol osöröa ngaöök sëpënëak kopëta wes ulmëën wë pöl ëak wë. Mop pöröa kepönötë omp ak ul koolötök ket äautë ököt waëak wëa. Këere wot kan pöt omnaröa ökörö.

⁸ Ën pitëm kepön ëpöt, öngöröaatë ök wali panëët oröëëa. Kë pöt kent nga laionöröaatë ök panëët oröak wëa. ⁹ Pitëm ripatë aini ngilöatë ököt ngep ëëëa. Ën wer pöt pol osöröa teënt ngaöök sëpënëak kaaratë nga ë raare wisangöt wa wiin wakweruak yesën u kësang ya pöl ya. ¹⁰ Pitëm suut körngap pöröaatë ököt. Wap nantta omnarö wesirën këëm kat wiipnaat suutë oröëëa. Pitëm nga ëëpna pöt suutë wëa pötök omnarö ngoon 5 pöröa öngpök utpet yemowas. ¹¹ Pit pouröa kepönöök omën omp ak namp wëa. Omp ak pöp ensel yang öngöp wali panëöökë ngarangk wëa pöp. Pim yapinte Yuta ngöntak Apaton, Krik ngöntak Apolion, ën tiarim ngöntak, “Omën omnant pout utpet yewesaup,” pël apenaap.

¹² Këlangön kësang wet kaalte, kuup 5 pöökë mëngkën oröa pöt peene pet yair. Këlangön munt nentepar om wia, ënëmak orööpnaatepar.

Ensel 6 pöpök kuup mëna

¹³ Ensel 6 pöpök kuup mëngkën ne kat wiin ngön nent yeem ya. Ngön pöt ur Anutuun kiri yaalmëaö koolötök ket ëa pim itëkëel wieëa pöta tepön 4 pötëëlaan oröak ¹⁴ ensel 6 kuupö wak wëa pöpön epël ök yema. “Ensel utpet 4 ëak i kësang Yüpretis pël yema pömeri pouuk wii kaatak wë piporö kan wes mëën sëp,” pël yema. ¹⁵ Pël yemaan ensel 4 pörö kama wël ë yemoulmë. Ensel utpet pörö, yangerakë omën pourö kom ëak rongan 3 wesak nentakörö mën wel mowiin nenteparëërö om öpnaat pël maan pitök ya pöt mëmpënëak kor wakaima. Pitëm pël ëëpna pöt ngaantakëër krismakiire ngoon, këtire aöa akun

pöt mowia. ¹⁶ Pit pël ëepënëak kan yesën pitëm nga omën pol osöröa rangk wel aisëak wëa pörö pitring yes. Pitëm sareet pöt kësang pan, 200 milion pël aan kat yawi. ¹⁷ Ën pol osöröere pitëm rangk omën wëa pöröen wangartak epël itenaut. Omnaröa ripatë aini ngilöat ngep ëëëa. Ën pötë retëngretëng ëëëëa pöt epot. Köp möaare kunöm ka uraare kop retëng ka ura pöt pitëk pangk ëëëa. Pol osöröa kepönöt kent laionöröa kepönötë ök seëa. Pël ëën pitëm këmötëaan kël kop retëng ka ura es yokota nantring koulöpre wëlëngöt yaaröa. ¹⁸ Pël ëën pitëm këmötëaan kël kop retëng ka ura es yokota pötring koulöpre wëlëngöt yaaröa 3 pötök yang omnaröa naëaan rongan nentak wëa pörö pourö mën wel yawiin nenteparë wëaurö om wë. ¹⁹ Pol os pöröa weëre kosang pöt këm kanre suuté wieëa. Pitëm suut pöt kamalöröa ökö, kepönötta wëa. Su pötökta omnarö möak utpet wasëpnaat.

²⁰ Pol osöröa këmötëaan omën utpet 3 ëak oröa pötök yangerak omën rongan nentak wëa pörö mën wel wiipënëak nentepar pël naalmëen yaë. Pël yaëen omën wel nawiin pörö lup kaip tiak utpet yaaut sëp newasën yaë. Pël ëak pitëm omp ak kaar aini koolre siluwaare parasötök ket ëëre këraare këlötök omën kön ket ëaut sëp newasën yaë. Omën kön pöt itaampööre kat wiire kan ing ë pël naën yaëëtak pötëen yaya yamëëa pöt sëp newasën yaë. ²¹ Pël yeem nga ëëre kemp ë, wëwë utpet öngre omp nga ëëre omën köntak këkain ë pël yaaö pötta sëp newasën yaë.

Enselöpök Son pep newer mangkën na

¹ Ne omën pöt yaaröön itenak kaalak itaangkën kutömweriaan ensel weëre kosangring munt namp yeira. Pöp pim koröpöök kepilöt pe ëen keponöök iere kasirö wesirak wëa. Këere wot kante pöt ket ket ëak mëak ëwa ëëëa. Ën ingesiar pöt es wëlëngöökë ököp. ² Pi pep kot newer wilak wali weëa. Pim ing yaapkëewes i kaöökë rangk mësäak katnëewes yangerak mësäak wëa. ³ Pël ëëëaupök kent laionöpë ya pöl maap ngön ë olëak aan tangre kaö akun 7 ëak yera. ⁴ Pël yaëën ne ngön pöt retëng ëëmëak yeem kat wiin kutömweriaan ngön nent epël yenëa. “Tangre kaö akun 7 ëak yeraan ngön aan kat wian pöt ni retëng ëënganëp könöök wa wi,” pël yenëa.

⁵ Pël yeneaan ensel nem wet rëak itaangkën pim ingesiar nas i kaöökre nas yangerak pël ëak wëën nem itena pöpök kaalak o kutömweriil pim mor yaapkëewes ngaarëk wesak wë ⁶ Anutu wakaim öpnaapök, kutömre yang, i kaöre omnant pötë wieëa pöt pout ket ëa pöpë yapintak ngön kosang wesak epël ya. “Anutu pi omnaröaan kor wakaimaup, kaalak naöpanëëp. ⁷ Ensel 7 pöpök pim kuupö mëngkën Anutuu ngön ëlëëp ngaanëër pim inëën ru tektek ngön yaauröen ök mëëa pöt kë orööpnaat.”

⁸ Pël yaan ngön nem wet rëak kutömweriaan ök neaan kat wian taptak kaalak epël yenëa. “Ni së ensel i kaöökre yangera rangk taueëa pöpë pep wilak wali wak öpna pöwer kama öm.” ⁹ Pël neaan ne enselëpë naë së pep kot pöwer nampënëak maan pi epël yenëa. “Ni pöt num. Nim këmtak kapulak

kant mënak numë pöt ngëntötë ök misëng pan ëëpnaat. Pël ëëpnaatak yaatak së wieë welakre kakam ëak nga ëëpnaat.”¹⁰ Pël neaan ne pep kot pöwer pim moresiaan wak naut. Pël ëën nem këmtak kapulak nëën ngëntötë yaë pöl misëng pan äaut. Ën yaatak së wieëak kaalak welakre kakam ëak nga äaut.¹¹ Pël ëën ne epël kat yawi. “Ni kaalak omën yang kaö nantë neenem ngönöt yaaöre pitëm omën omp aköröa naë orööpna pöt tekeri wesak maim öm.”

11

Omën naarök Anutuu ngönte ök apnaat

¹ Ne ngön pöt kat wiaan nampök sungkör ök naö nenak epël ök yenëa. “Ni wal ëak ök epö wak së Anutuu ngönën tup kaöetere ur pimëën kiri yaalmëautak epööring ök wiak omën pörek piin yaya yamëëa pöröen sangk kelum.”² Pël ëëmëetak tup ka ngëëngkta ëm pipö ök wiinganëp, mosëp. Pipöökë öngpök Anutuuk omën ngönën köpëlöröaan yaö maan pit Yerusalem ka ngëëngk pipö krismaki nentepar nent ngoon 6 pöröa öngpök ka pö utpet wasëpnaat. Pötaanök ök wiingan.³ Pël ëën omën naar nem songönte tekeri wasëpnaan wes mëëmaat. Ne piarip wes mëën nem ngönte tekeri wesak apnaataan kaplak ilaim wëën krismaki nentepar nent ngoon 6 pörö pet irëpnaat.”

⁴ Omën pöaar këra olip rikötre rampeetë rangina yaë pöl yangera pepap, Aköp, pim ëöetak ëwa yaauwaar.⁵ Omën namp piarip utpet mowasëpën wesak elmëëpna pöt es wëlëngöörar piarpim

këmteparëaan oröak mokotöpnaat. Yaap, omën piarip utpet mowasëpna pörö akun tapëtakëer wel wiipnaarö. ⁶ Piarip kutömweriaan weëre kosang wak akun piarpim Anutuu ngönte aö sëpna pötë piaripök kopi nepelën ëëpënëak maan nepelën ëëpnaat. Weëre kosang tapööring i epot pout kaip tiak omën i sëere yangerak omnant këere ngaat orö pël ëëpënëak maan pël ëëpnaat. Piaripök ya pöt mëmpënëak kön wiipna pöt pangk ëëpnaat.

⁷ Piarpim Anutuu ngönte ök aö seimeë së pet irëpna pötak animaö utpet nga namp yang öngöp wali panë pöökaan oröak piaripring nga elak puuk piarip mën wel mowiipnaawaar. ⁸ Pël ëën omën pöaarë sokuraar ka kësang piarpim Aköp këra yetaprak möön wel wia pöökë kamtaöök mowiin wiaapnaat. Ngön nokoliitak ka pöön Sotomre Isëp pël ya. ⁹ Pël ëën omën möönre koröp naöre naö, ngön nerere ner, yang poutëaan narö wais erën ëak piarpim sokuraarön iteneimeë së kët 3re ën kët kaö nent pël sëpnaat. Pël ëëpnaatak omën nampökta itenak wak së welaaröa yangaöök moweerëpnaaten kuure mak nemaan ëëpnaat. ¹⁰ Pël ëak yangerakë omën pourö piarpim wel wia pötaan yak ërëpërëp ëak këere kaömp ngawi nak nener omnant yowe mampnaat. Pöt yangerakë omën pörö utpet yaëën Anutuu tek-tek ngön yaaö omën pöaarök pit këëmre këlangön menak utpet moweseima pötaanök.

¹¹ Ën kët 3re kaö nent won sëën Anutuuk pim omën wel wia pöaar wëwëeta ëmö mangkën kaalak öp sak tauaan omën pourö piaripön itenak kas kësang pan yaë. ¹² Pël ëën piarip kat wiaan

kutömweriaan ngön naö ngön äak epël yema. “Arip e ngaarëkël apreë.” Pël maan piarip kan aprö is kutöm kepilötë öngpök ilëak yesën kööre tokörö itenaut. ¹³ Pël ëen akun tapëtakëer moup nem-pel möak ka kaöaöökë lup ner utpet wes yoolaan lup 9 äak om wia. Moup yamöön omën 7,000 ka kaöaöökë lup nerak wëaurö wel wiin, lup 9 pötë wëaurö om wë omën pörek oröa pöten itenak kas kësang panë yeem Anutu kutöm pepapë yapinte wak isak yema.

¹⁴ Këlangön kësang 2 kuup 6 pöökë mëngkën oröa pöt peene pet yair. Këlangön 3 ënëm panë pöt, peene tapët orööpnaan yaë.

Ensel 7 pöpök pim kuupö mëna

¹⁵ Ensel 7 pöpök pim kuupö mëngkën kutömweriaan omën naröak ngön ë olëak epël ya. “Tiarim Aköp Anutu pi Kristo pim Yaö Mëëaupring omnaröa kaö sak wë om wakaim öpnaap.” ¹⁶ Pël yaan ngarangk 24 Anutuu ëöetak pitëm omp ak urötë wel aisëëäa pörö pit rar rë mowesirak tok oriak Anutuun yaya yamëem ¹⁷ epël yema.

“O Aköp Anutu, weëre kosang pout wieëaup, ni ngaanëer wakaimaupök peeneeta wëen.

Ni nimtë weëre kosang kësangö wak omp ak sak ngarangk yaalniin.

Pötaanök ten niin yoöre ërëp yeniak.

¹⁸ Yangerakë omën niin köpëlörö ya sangën el-nieim wë,
ën nim pitëmëen ya sangën elmëëmë pöt yok peene yaarö.

Nim omën wel wiauröa wël äak kangut mampë pöteta yok yaarö.

Peene nim inëen ru tektek ngön yaaö omën pöröere
 ën nim omën pourö, kotre kaö,
 niin kasinkasin yaalnia pörö pit ompyaö kangut
 mampëep.

Pël ëak omën yang omnarö utpet yewesauröeta
 utpet mowasumëep.”

¹⁹ Pit ngön pöt ök më pet yairën Anutuu
 tup ngëengk kaöet kutömweri wia pöt kan tëen
 ne itaangkën Anutu pim umkek Mosesë ngön
 kosangöt wieëa pöt tup pöta kakaati wia. Pël ëen
 ne itenaan kent tangar mënak tangre kaö rëak
 moup möak kopi kësangpel ëp ulöpötring yepel.

12

Öng nampre kamal kësangëpë ngönte

¹ Ne itaangkën kutömweri retëng kësang nent
 yaarö. Pöt öng nampök pim koröpöök këtëpök
 ulpëen ket ëak mëak wëa. Ngoonöp pöt pim in-
 gesiarë iri wëa. Ën kepönöök pöt ari 12 pötök ul
 ket ëak waëak wëa. ² Pöp ru yak wë wilëpënëak lel
 yailën këlangön kësang kat yawiem merek ya. ³ Ën
 omën munt nantta kutömweri taprek yaarö. Omën
 pöt kamal kësang panë nemorë ök sak wëa. Pömor
 köp möaumorök pim kepönöt 7 ëak wëen watöt 10
 ëak pötëaan oröëëa. Ën omën omp aköpë ulöt 7
 ëak pim kepön 7 pötë waëëëa. ⁴ Pim su pömentök
 kutömweri möak ari tit nent ti olaan tit nentepar
 pëen om wë. Pël ëaan kamal pöp öng ru wilëpënëak
 yaaö pöpë itëkëël së nga kor taö yeö. Öng pöp
 rungaap wilën pi wa nëmpënëak pël yaë. ⁵ Pël
 ëen öng pöpë yokot ënëmak yangerakë omën pourö
 weëre kosangring ngarangk elmëëpna pöp yawil.

Pël ëen akun tapëtakëer pit rungaap teëntom panë wak yes, Anutu pim omp ak urtak wel aisëeëa pöpë ngësë. ⁶ Pël ëen öng pöp kan kas së yang lup omën won ner, Anutuuk mangkën krismaki nentepar nent ngoon 6 ëak wëen ngarangk ëak kaömpre omnant mampënëak yema.

⁷ Ne kaalak itaangkën kutömweri nga kësang panë nempel yaarö. Nga pöt Maikelre pim enselöröak kamal kësang pömorre enselöröaan nga yaalmë. Pël yaëen pit kangiir yaalmë. ⁸ Pël yaëen Maikelre pim enselöröak pit il mowesak, “Ar e kutömweri yok pangk naöngan,” pël yema. ⁹ Pël mëak kamal pömor wa yangerak yemoola. Pöp kamal wet ngaanëer pan wakaimaupök yangerakë omën pourö morök yaalmëaup, Seten pöp. Piire pim enselörö wa yemoola.

¹⁰ Ën ne kat wiin kutömweriaan ngön naö ngön ë olëak epël ya.

“Peene Anutuuk tiar utpetetakaan kama yanu. Peene pim weëre kosangöök omnant pout il mowesak pi Aköp pël sak wë pöt pet yaalni. Ën pim Ruup Kristo puukta pi kaö sak wë pöt pet yaalni. Pöta songönte epët.

Seten pi tiarim Anutu pim ëöetak tiarim karuröaan röökre kët poutë ngön utpet wesak yamëëa pöp piaripök kutömweriaan wa yemoola.

¹¹ Tiarim karurö Yesu Kristo, Sëpsëp Ruupë i il olëa pötak weëre kosang wak pim ngönte ök aimeë Seten il mowesa.

Pit pitëm wëwëat keimön naën Anutuu ngönte taë wes wak wëen pitëm kööre toköröak mënaurö.

¹² Pötaanök kutömweri wëaurö ar ërëpërëp ëëë.

Ēn yangerakre i kaōök wēaurōaan yakōm pan.
Seten pi pim akunet ēwat wē yak ya sangēn ēēn
arim naē orōak nga kaō elniipnaan yaē.”

¹³ Kamal kēsang pōp pi yangerak wa moolēa
pōten kōn wieē ōng yokotup wila pōp utpet
mowasēpēnēak nga yes. ¹⁴ Pēl yaēēn Anutuuk ōng
pōp int tup wereweriarē ōk neweriar yemangk.
Pōt pi kamalōpē naēaan kas wal ēak yang lup
omēn won panē nerek sē wēēn Anutu ngarangk
elmēak kēere kaōmp meneim wēēn krismaki 3 ēn
ngoon 6 pēl sēpēnēak yemangk. ¹⁵ Pēl ēēn kamal
pōpōk ōng pōp i wak sēpēn pēl kōn wiak kōm ngēs
olaan i kēsang nemer nga urak ēnēm yes. ¹⁶ Pēl
ēēn yangerak ōng pōp kaamōk elmēak kēm nga
ēēn i kamalōpē kōm ngēs olēa pōmer ngemē ilēak
won yes. ¹⁷ Pēl ēēn kamal kēsangēp pi ōngōpōn
ya sangēn ēēn pim ru wet rēak wilaō muntarō
Anutuu ngōn kosangōt ngaarēk wēere Yesu pim
omnant tekeri wes mena pōt taē wes wak wēaurō
nga elmēēpēnēak yes. ¹⁸ Pēl ēak kamal kēsang pōp i
kaōökē pisōök tauak kor wē.

13

Animaō nga naar orōa

¹ Ne omēn pōtōn itenaan animaō nga namp i
kaōōkaan jaarō. Pōp pim kepōnōt 7 ēak wēēn watōt
10 ēak pōtēaan orōēēa. Omēn omp ak ulōt 10 tapēl
ēak wat 10 pōtē waēak wēa. Pim kepōnōtē yapin
Anutuun utpet wesak yaaō nant wieēa. ² Animaō
nga nem itena pōp pi pusi kēsang nga namp lepat
pēl ya pōpē ōkōp. Ingesiar pōt imēn nga namp
pea pēl ya pōpē ōk. Ēn kēm pōt kent nga laionōpē

ök. Animaö nga pöp kamal kësangöpök pim weëre kosangö menak pim omp ak urtak wel aisëë yangerakë omnarö ngarangk ëëpënëak yema. ³ Pël yaëën ne itaangkën animaö nga pöpë kepön naö omnaröak wisang ëak mënaupë kepönöökë ök seëa. Pël ëautak ëmpölö yok pu wariin yaap sak wëën omën pourö pöten itenak yaan sak ëak pim ënëm yes. ⁴ Pël ëak omnarö kamal kësangöpök pim weëre kosangö animaö ngaap mena pötaan kamalöpön yaya mëak animaö ngaapönta yaya mëak epël ya. “Talëp animaö ngaapë ök weëre kosangring wë? Ma talëpök pi il mowasëpën? Won pan.”

⁵ Kamal kësangöpök animaö nga pöpön, “Ni Anutuu yapinte wa ngep elmëak utpet wesak mam,” pël ök maan Anutu kuure mak yema. Pël ëak pi krismaki 3 ën ngoon 6 pöröa öngpök yang omnarö ngarangk elmëëpënëak animaö ngaapön tapël yema. ⁶ Pël maan pi Anutuun utpet wesak mëak yapinte wa ngep elmëak pim wëautere kutömweri wëauröenta utpet wesak yema. ⁷ Pël ëak animaö nga pöpön Anutuuk pim omnaröen kööre tok elmëak puuk il mowesak omën möönre koröp naöre naö, ngön nerere ner, yang poutëerö ngarangk elmëëpënëak kuure mak yema. ⁸ Pël maan yangerakë omën pitëm yapinöt wëwë kosangta pepeweri retëng naën ëa pöröak animaö nga pöpön yaya yema. Pep pöwer yang epër naaröön wiaan Sëpsëp Ru ënëmak mën wel wia pöpök omën wëwë kosangtak öpnaaröa yapinöt retëng ëauwer.

⁹ Katringöröak ngön epët këëkë kat wiin.

¹⁰ Anutuuk omën namp wii kaatakën yaö ëëpna

pöp yok sēpnaap. Ën nampön kööre toköröak mëmpënëak yaō ēēpna pöp mëmpnaap. Ngön pöt ngönëntak wia. Pötaanök omën ke pilöt Anutuu omnaröa naē yaaröön pöt kosang sak wē piin kön wi kosang yewesaut taē wes wak öp.

¹¹ Ne kaalak itaangkën animaö nga munt namp yangera öngpökaan yaarö. Pöp wat naöörar wēa pöörar sēpsēp ruuröaatē ök. Ën pim ngönaak yaaö pöt kamal kēsangöröa ngönötē ök kaö yaaup.

¹² Animaö nga 2 pöpök munt wet kaal pöpē weēre kosang pout wak wēa. Pël äak pi wet kaal pöp kaamök äak yangerakē omën pourö animaö wet kaal pim kepön naö mëngkën wel wiin ëmpölö pu wariaö pöpön yaya mapënëak yamëäaup. ¹³ Animaö nga 2 pöpök ya it ngölöp ke nentere nent mëneim wē. Pël yeem kutömweriaan esuwes wes mëen yangerakël yeiraan omnarö iteneim wē. ¹⁴ Pël ëen Anutuu kuure mak mëëaul animaö nga wet kaalëpē itöök ya it ngölöpöt yamëngka pötök yang omnaröen morök epël maim wē. “Ar animaö nga ngaantak öp wesirën wel wiak kaalak öp wēaupē könöp ket äak kön pöpön yaya maim ön.” ¹⁵ Pël yaëen Anutuuk kat mowiin puuk animaö kön ket äa pöp wak këm muntön momöön ngönaak yaan omën animaö kön pöpön yaya nemaan yaē pörö mëneim wē. ¹⁶ Pël äak animaö nga 2 pöpök omën pourö kotre kaö, monere urömaringre il ngentingenti yaaö, omën yaap wēaöre ën inëen yaaö pouröen maan animaö wet kaalëpē yapinte pitëm mor yaapkëetëere ë kosatē wi pet yair. ¹⁷ Namp animaö pöpē yapintere saareet piik nawiin ëen pöt animaö pöpök omën pöp omnant sum ëere omnaröakta pim naëaan sum ë

pël naëpan pël yema.

¹⁸ Animaö nga pöpë yapinta songön pöt epël këékë kön wiipa. Yapin pöt saareet 666 pël wia. Pötaanök omën namp kön wetete wë pöt saare epët sangk kelak pöta songönte ëwat sëp.

14

Omën 144,000 pörö tan ngolöp nent ëa

¹ Ne kaalak itaangkën Sëpsëp Ruup Yerusalem kak Saion rosiraöök taueëa. Pël ëën omën 144,000 Sëpsëp Ruupre Pepap Anutu piarpim yapintepar pitëm ë kosatë wieëa pöröeta piiring wëa. ² Pël ëën ne kat wiin këm ngön nempel i kësang nant nga yaurem kuk aöre tangre kaö kësang rë pël yaë pöta ök kutömweriaan yaarö. Ngön nem kat wian pöt omën selap intö tang yamööna ya pöl ëaut. ³ Omën 144,000 pörö Anutu pim omp ak urtak wel aiseëa pöpre kutöm omën mor kong nent wëwëetaring pöröere ngarangk 24 pöröa ëöetak taueë tan ngolöp nent aim wë. Tan ngolöp pöt omën muntaröak ëwat nasëpan. Omën 144,000 Anutuuk yang omnaröa naëaan pimëën kama wa pöröakëër pangk ëwat sëpnaat. ⁴ Omën pörö pit öngörö mësël naën wonörö. Pit yaap wëwë wotpil wakaima. Pël ëëë Sëpsëp Ruupë ngönte ngaarëk wakkaatë ya mëmpö seima. Omën pörö Anutuuk pöta kangiir pit yang omnaröa teköökaan kama waurö. Pël ëën Anutüre Sëpsëp Ruupë ingre moröröa wotöökörö pël sak wëa. ⁵ Pit ngön kaar aöre utpet nent ë pël naën, won.

Ensel 3 pöröak ngön nant ök mëëa

⁶ Ne kaalak itaangkën ensel munt namp mopöök wal ëak yesën itenaut. Pöp möönre koröp naöre

naö, ngön nerere ner, yang poutëeröen Anutuu ngön ompyaö wiakaim wiaapna pöt ök mapënëak yes. ⁷ Pël ëak pi ngön ë olëak epël ya. “Anutu pim omën pourö kom ëak ngön yaatak niulëëpna akunet yok yaarö. Pötaanök piin kas yeem ping wesak maë. Pi kutömre yangre i kaöre kölok pout ket ëa pöpön yaya maë.”

⁸ Pël aö yesën ensel munt namp pim ënëm yesem epël ya. “Kat wieë. Papilon ka kaöaö omën naröak yok utpet yewas. Yaap, pit utpet panë wesak tööl yoola. Omën ka pöök wëa pörö öng omp nga yaaö nampë wain iit omnarö mangkën nak piiring utpet yaë pol pitëm utpet yaaö pöt yang omën pouröen rë moulön ulöl sa. Pötaanök pitëm ka kaöaö töölön pitta kö yes.”

⁹ Pël aö yesën ensel munt 3 pöp wet kaal pöaarë ënëm yesem ngön ëak epël ya. “Omën narö animaö nga pöpre pim omën kön ket ëaupön yaya mëak pim yapinte pitëm moresiire ë kosaöök wiaapëna pörö ¹⁰ omën nampë wain iit mangkën nak kön irikor yaë pöl Anutuuk pitën ya sangën elmëen këlangön kat wiipnaarö. Kot nent wiap naalmëëpan, ya sangën kaö elmëak kël kop retëng ka urauuk es yokota pörek wes mëen ensel ngëengköröere Sëpsëp Ruupë ëöetak këlangön kaö pan kat wiipnaarö. ¹¹ Es pitëm këlangön kat mowiipna pöwes nariin om yokotön koulöpö kët ëlötë o ngaarëk aprö seim öpnaat. Omën animaö ngaapre pim omën kön ket ëaupönta yaya yamëem pim yapinte pitëk wiaapna pörö röökre kët poutë këlangön kat wieim öpnaarö.”

¹² Pël ëëpnaat pötaanök utpet ke nentere nent Anutuu omën pim ngön kosangöt ngaarëk wëere

Yesuun kön wi kosang wasö pël eim wëaurö arim naë yaaröön pöt kosang sak ön.

¹³ Ne kaalak kat wiin ngön nent kutömweriaan epël yenëa. “Ni ngön epël retëng ë. Omën Aköpë naë rë olëak wë akun eptak ngës rëak wel wiipna pörö ërëpërëp ëëpnaarö.” Pël yaan Ngëëngk Pulöök epël yenëa. “Yaap pan. Pit wel wiin pitëm ya mëmpnaatë kangut Anutuuk mampnaarö. Pötaanök yok pangk pitëm ya kaö mëmpna pöt pet irak kë yesem ërëpërëp eim öpnaarö.”

Enselöröa omnarö koirëpnaata ngönte

¹⁴ Ne ngön pöt kat wiak kutömweriil itaangkën kutöm kepil kölam kësang ner wiaan itenaut. Pël ëën kepil pöra rangk namp wel aisëëëa. Pöp omnaröa ököp, pim kepönöök omp ak ul koolötök ket ëa nent waëak moresi öp nga panë newer wak wëa.

¹⁵ Pël ëën ensel munt nampök Anutuu ngëëngk tup kaöeta kakaatiaan oröak ensel kutöm kepilta rangk wel aisëëëa pöpön maap ngön ëak epël yema. “Yangerakë kaömpöt köp sëën tiak kama ömë akunet yok yaarö. Pötaanök ni së öpwerring ti.” ¹⁶ Pël maan ensel kutöm kepilta rangk wel aisëëëa pöp së pim öpwer yangerak wesirak kaömp köp saut yati.

¹⁷ Pël yaëën ne itaangkën ensel munt namp kutömweri ngëëngk tup kaöeta kakaatiaan öp nga panë newer wali wak yaarö. ¹⁸ Pël ëën ensel munt Anutuun kiri ar yaaö urtak esuwesi ngarangk yaaupök pötakaan oröak ensel öp nga panëëwer wali wak wëa pöpön maap ngön ë olëak epël yema. “Yangerak wii wain ulöpörö köp sak wë. Pötaanök së öpwerring tö.” ¹⁹ Pël maan ensel pöp së pim

öperring yangerakaan wain ulöprü töak rongan yaë. Pël ëak wain ulöp pörö ing mësaan iit oröak sëpënëak wa kap kësang këlotök ket ëa nenta öngpök yewesir. Wain ulöpöröa ing mësaan iit oröak sëpna pöt Anutu pim omnaröen ya sangën elmëëpnaata ök ëëpnaat. ²⁰ Pit Yerusalem kaöökë ka tomök wii wain ulöp pörö kap kësang pötak wesirak ing mësaan pötakaan omën iit oröak i yaapötë ök yaë. I pöt oröak kaö wetak omnaröa kepönöt il yewas. Rëëptakaan opetakë waliit 300 kilomita pöta ök.

15

Ensel 7 pöröak omën utpet panë nant 7 tapël ëak wali wak wëa

¹ Ne itaangkën kutömweri retëng kësang munt nent oröak wëen itenak yaan saut. Ne itaangkën ensel 7 pörö omën utpet panë nant 7 tapël ëak omnarö utpet mowasëpnaat wak wëa. Omën utpet pöt oröön ënëmak kaalak munt nant naaröön ëëpnaat. Anutu pim ya sangënte pörekök pet panë irëpnaat.

² Pël ëën ne omën kësang i kaöökë ök nenten itenaut. Omën pöt könitweri öktak esuwesi köp möak wë pöl ëëëa. Ën omën animaö nga pöpring nga elak piire pim omën kön ket ëaupre pim yapinta saareet il wesa pörö Anutuuk pim intöat mangkën wali wak i kaö könitweri ök pöökë ëöök taueëa. ³ Pël ëëë Sëpsëp Ruupëen tan nent Moses Anutuu inëen ruupë tan pöta ök epël aim wë.

“O Aköp Anutu, ni weëre kosang pout wieëaup. Nim ya pout kosang kaö panëët, pölöpringöt. O omën pouröa Omp Aköp, nim wëwë pötakëer wotpil ompyaö panëët.

⁴ Aköp, nimĕnt tapöpökĕĕr ngĕĕngk panĕĕp.
 Pötaanök ten omĕn pourö niin kasinkasin elniak
 nim yapinte wak isak nianaat.
 Nim wotpil yewesa yaat tekeri panĕ oröak wia.
 Pötaanök yang kaö poutĕaan narö nim naĕ wais
 yaya niapnaat.”

⁵ Tan pöt pet irĕn ne kaalak itaangkĕn kutömweri
 ngĕĕngk tup kaöet poĕ koröpötök ök rĕa pöta
 kakaati ngĕĕngk tup panĕ pöt kan tĕ wieĕa.
⁶ Pĕl ĕĕn ensel 7 pörö omĕn nant omnarö utpet
 mowasĕpnaat 7 tapĕl ĕak wak tup ngĕĕngk panĕ
 pöta kakaatiaan yaarö. Pit ulpĕĕn wali ompyaö
 kewil won, ĕwaĕwa yaaö nant mĕak wĕa. Pĕl
 ĕak yepat koolötök ket ĕa nant pitĕm ripatĕ wirö
 rĕwarök rĕak wĕa. ⁷ Pĕl ĕĕn kutöm omĕn mor kong
 nent wĕwĕetaring pöröak söwar koolötök ket ĕa 7 ĕak
 ensel 7 pörö yemangk. Söwar pötĕ Anutu wĕwĕ
 kosangtaringĕp pim ya sangĕnöt peö ĕĕĕa. ⁸ Ĕn
 Anutuu ĕwaare weĕre kosang pö es koulöpökĕ
 ök sak tup ngĕĕngk panĕĕtak wiaan es koulöp pö
 kakaati peö ĕaan omnarö pörĕk ilapnaat pangk
 naĕn. Ĕnĕmak utpet 7 enselöröak wak yewais pöt
 pet irĕpna pötakĕĕr ilapnaat.

16

*Anutu pim omnaröaan ya sangĕnöt söwar 7 pötĕ
 wieĕa*

¹ Ne kat wiaan tup ngĕĕngk panĕĕta kakaatiaan
 ngön nent ensel 7 poröen epĕl ök yamĕem ya. “Ar
 söwar 7 pötĕ öngpök Anutuu ya sangĕnöt wia pipot
 kömen yangerak olaĕ,” pĕl yema.

² Pël maan ensel kopët pöpök pim söwarweri wieëaut wak së kömen yangerak yoola. Pël ëën omën animaö ngaapë yapinte pitëk wiak pim omën kön ket éaupön yaya maima pöröa naë ëmpöl utpet kësang panë nant orö morëën këlängön kaö kat yawi.

³ Ën ensel 2 pöpök pim söwarweri wieëaut i kaöök kömen yoola. Pël ëën i kaö pö kaip tiin omën wel wiauröa iitë ök koröp oröön omën i kaöök wëa pörö wel wi won yes.

⁴ Pël yaëën ensel 3 pöpök pim söwarweri wieëaut i kësangötëere kölokötë kömen yoola. Pël ëën pötta kaip tiin omën i koröp yaarö. ⁵ Pël ëën ne kat wiaan ensel i pout ngarangk yaaö pöpök Anutuun epël yema.

“O Ngëëngkëp, ni wakaimaupök wëën.

Nim kangut yemengka yaat wotpil yamëngkaup.

⁶ Omnaröak tektek ngön yaaö omënere nim omën muntarö mën wel wiin pitëm iit oröak ngen-tieimaut.

Pötaanök omën utpet pöt eima pörö nuuk omën i epot mangkën yen.

Nim wotpil yewesa yaat yamëngkën pitëm ut-petatë kangut yeö.”

⁷ Pël yemaan ne kat wiaan kaalak ur Anutuun kiri yaalmëautakaan ngön nent ngön ëak epël ya.

“Yaap, Aköp Anutu weëre kosang pepap,

nim ya yamëngkaut wotpilre ompyaö yamëngkaup.”

⁸ Ën ensel 4 pöpök pim söwarweri wieëaut këtëpë rangk kömen yoola. Pël ëën Anutuuk këtëp nga panë wesak maan omnarö es kotöpënëak yema.

⁹ Pël ëën këtëp nga panë wesak maan omnaröa

koröpötë es mokotön Anutu utpet pöten maan pit utpet mowasëpënëak oröa pöpön utpet wesak yema. Pit lup kaip tiak piin ping wesak nemaan yaë.

¹⁰ Ën ensel 5 pöpök pim söwarweri wieëaut animaö ngaapë omp ak urtak kömen yoola. Pël ëen animaö pöpë ikanöök omën wëen ngarangk elmëeima pöröa naë koö yoola. Pël ëen omën pörö këemre këlangön kat yawiem kë kant mënak wë. ¹¹ Pël ëak pitëm ëmpölre këemre këlangön yaaö pötëen Anutu kutömweri wëaupön utpet wesak yema. Pitëm utpet yaaut kasëng menak lup kaip natiin yaë.

¹² Ën ensel 6 pöpök pim söwarweri wieëaut i kësang nemerën Yupretis pël yema pömeri kömen yoola. Pël ëen i pömer leep raan omën omp ak këtëpë yengampiaul wëauröa wais nga elëpna kanö yaarö. ¹³ Pël yaëen itenaan urmer ömöröa ök narö 3 ëak yaarö. Namp kamal kësangëpë këmtakaan, namp animaö ngaapë këmtakaan, namp animaö nga munt 2 pöpön tektek ngön yaaö kaar omnamp pël yema pöpë këmtakaan pël ëak yaarö. ¹⁴ Urmer pörö Setenëeröak omën it ngölöp ke nentere nent yaaurö. Pit yang ël epotë omp aköröa ngësë yes. Pitök omën omp ak pörö Anutu weëre kosang pepapë akun kaöaöök nga elëpnaan wa rongan elmëëpënëak yes. ¹⁵⁻¹⁶ Pël ëak së koirak yang lup nentak wa rongan yaalmë. Yang lup pöta yapinte Yuta ngöntak Amaketon pël ya.

Pël yaëetak Kristook epël ya. “Kat wieë. Ne këkain omnaröa yaë pöl ëlëëp waisumaap. Pötaanök namp pi ka uraan këkainëpök wais pim

poë koröpö wilak sëen yool wë omnaröa ëöetak
ëö ëëpanëën itit ngarangk ëëpna pöp ërëpërëp
ëëpnaap.”

¹⁷ Ën ensel 7 pöpök pim söwarweri wieëaut
mopöök kömen yoola. Pël yaëen tup ngëengk
panëetak omp ak urtakaan ngön kosang nent epël
ya. “Nem omën utpet pipotring omnarö yamëngk
pöt peene pet yair.” ¹⁸ Pël yaan kent tangar
mënak tangre kaö yeraan moup yamö. Moup
pömpel kësang panëëmpel ngaan ke pël nent möön
itnaangkën ëautak peenök yamö. ¹⁹ Pël ëen Pa-
pilon ka kësang pö luptak weerak 3 wasën om-
naröa kaat tööl ngentiak utpet yes. Pöt Anu-
tuuk Papilon omnaröa utpet yaautön kön wiak
omën nampë muntap wain i ngaat mangkën nak
këlangön kat yawi pöl pitën ya sangën kaö elmëen
utpet yes. ²⁰ Yanger moup kësang yamöön i kaö
kusöt mop wiak sëen rosiratta won yes. ²¹ Pël ëen
kutömweriaan kopi kësang yepelën ëp ulöp kësangöt
omnaröa rangk ngentiin këlangön kaö kat yawi.
Ëp ulöp kopët nemesi könömët omnaröa könömta
ök. Pël ëen pötök utpet panë mowesa pötaanök
omnaröak Anutuun utpet wesak yema.

17

Öng omp nga yaaup pi sum utpet wa

¹ Ne omën pöten itenaan ensel 7 ëak söwar nant
7 tapël ëak wali wak wëa pöröakaan nampök wais
neen epël ök yenëa. “Ni wais. Pël ëen öng omp nga
ë yaë pöp pim utpetatë kangut Anutuuk mangkën
öpnaatön pet elniimaan. Öng pöp pi ka kaö i
kësangötë ëöök wieëa pö. ² Yang omp akörö pit

ōng pōpring utpet yaaurō. Ēn omēn yaapōrōeta sēen ōng pōpōk wain iit mangkēn nak kōn irikor ēak piiring utpet tapēl yaaurō. Pōtaanōk Anutuuk utpet kangut mampnaat.”

³ Pēl neaan Ngēēngk Pulō pim weēre kosangōoring nem naē orōōn ensel pōpōk ne mēsak sē yang lup omēn won nentak yeneulē. Pēl ēēn ne pōrek wē itaangkēn ōng namp animaō nga kōp mōaō nampē rangk wel aisēēa. Animaō pōpē korōpōok yapin Anutuun utpet wesak yaaō nant kēsang retēng ēēa. Ēn pim kepōnōt 7 ēak wēēn pōtē watōt 10 ēak orōreēa. ⁴ Ōng pōp ulpēēn kōp nentepar mōa namp mēak polre kal ēak ē rangi ompyaut pim korōpōok pangk ēak wēa. Pēl ēak kelōn koolōtōk ket ēa nent wali weēa. Pōta ōngpōk pimtē omp nga yaauta utpet kamp yaaō kōmkēēnringōt peō ēēa. ⁵ Pēl ēak pim yapin ēlēēpēt ē kosaōok retēng ēēa. Pōt epēt. “Pāpilon ka kaōaō, ōngre omp nga yaaōre utpet kōmkēēnringōt yaaō pōtē ēl panēēp.” ⁶ Ne itaangkēn ōng pōpōk Anutuu omnarō mēnak pitēm iit nak kōn irikor ēak wē. Omēn pōrō Yesuu yapinte wak kaō wesak aima. Pōtaanōk pit mēnak pitēm iit nak wē.

Ne ōng pōpōn itenak yaan panē saut. ⁷ Pēl yaēēn enselēpōk epēl yenēa. “Ni orōpmorēēn yaan panē yesēn? Nook niin ōng pipopre animaō kepōnōt 7 ēak wēēn pōtē watōt 10 ēak orōaupōk ōngōp kōka ēak wēa pōp piarpim songōntepar ōk niamaan kat wi. ⁸ Animaō nim itenaō pōp ngaantak wēaupōk peene won wia epop ēnēmak kaalak yang ōngōp wali panē pōōkaan orōak apēr sasa kō sēpnāap. Pēl ēēn omēn yangerak ōpna pōrōa yapinōt wēwē kosangta

pepeweri yang epēr naarōön wiaan retēng naēn ēa pörōak animaō pöpön itenak yaan sēpnaat. Animaō pöp ngaantak wakaimaupök peene won wia ēnēmak orōōpnaap.

⁹“Pōta songōnte kēēkē ēwat sēpa. Pöt epēt. Kepön 7 ēak wēa pēl ya pipot rosir 7 pötōnōk ya. Öng pöp rosir 7 pötē rangk wel aisēēaup. ¹⁰ Ēn kepön 7 ēak wēa pēl ya tapötök omēn omp ak 7 pörō pēl ya. Pitēm naēaan 5 pörō wel wiin kopēt nampökēēr peene yangerkē omp ak sak om wē. Ēn munt namp pi omp ak nasēn won wē. Ēnēmak pöp orōak akun kot panē nent öpnaap. ¹¹ Animaō nga pöp ngaanēēr wakaimaupök peene won wia, pöp piita omp ak namp munt 7 pörōak erēn ēēn 8 ēak wē kō sēpnaap.

¹² “Ēn watöt 10 ēak nim itenaō pöt omēn omp ak 10 pörōenōk ya. Pörō pit peene omp ak nasēn wē. Akun kot panē 1 aōa ke pil pōtak weēre kosang wak animaō nga pöpring omēn omp sak öpēnaarō. ¹³ Pēl ēak omēn omp ak 10 pörō pit kön kopēt nent wieē pitēm weēre kosangre omnarōen ngarangk elmēēpna pöt animaō nga pöp kön wes mampnaat. ¹⁴ Pēl ēak pit Sēpsēp Ruupring nga elak pöpök pit il mowasēpnaarō. Pi omēn isaō pourōa Kaōap, omēn omp ak pourōa Omp Aköp. Pōtaanök omēn piiring öpna pörō, pim yas mēak pimtēēn yaō ēēn pim ngōnte kēēkē wesak öpna pörō pourō, piiring erēn ēak yang omp ak pörōaring nga elak il mowasēpnaarō.”

¹⁵ Pēl neak kaalak epēl ök yenēa. “I kēsangöt öng omp nga yaaupē ēōök wel aisēēa pöt omēn möönre koröp naōre naō, ngön nerere ner, yang

poutëeröenök ya. ¹⁶Ën watöt 10 äak oröaan nim itenan pipot yang omp ak 10 äak nem ök niaö pöröere animaö nga pöpre äak pitök öng omp nga yaaö pöpëen köore tok elmëepnaarö. Pël äak pitök pi utpet mowesak ulpëenre poë koröp pim ë rangieëa pöt wa ilak keli moolëak yool moulmëepnaat. Pël äak pim koröpre mësöp kaö nant nak nant es momarëpnaat. ¹⁷Yaap, Anutuuk pimtë ngaantakëer kön wia pöl pitëm lupötë kön pout mangkën pit ya pöt mëmpnaat. Ya pöt pit kön kopët naö wieë omën omp ak sak öpëna weëre kosang pitëm pöt animaö pöp mampnaat. Pël ë seim Anutuu akun menautak pet irëpnaat. ¹⁸Ën öng nim itenan pipop ka kësang yang omp akörö ngarangk elmëepna pö.”

18

Papilon ka kësang pö utpet ëa

¹ Omën pöt pet irën ne kaalak itaangkën ensel munt namp kutömweriaan yangerkël yeiraan itenaut. Pöp Anutuuk weëre kosang kësang mangkën pim ëwaöök yangerk ëwa ë pet yair. ²Pël ëën pi ngön ë olëak epël ya.

“Papilon yok utpet yaë.

Papilon ka kësangö utpet äak kö yes.

Pël ëën peene urmer ke nampre nampre int utpetarö pitëmënt pëen wë.

³ Ka kësang pö utpet yes pöta songönte epël.

Öng pöpök omën nampë muntap wain iit mangkën nak kön irikor yaë pöta ök

omp nga ëëre utpetat kësang ë pël yaaö pöt pet elmëen yang omën pourö tapël ëeim wëaurö.

Pël äak yang omp akörö pit öng pöpring utpetat
ëeimauro.

Pël yaëen öng pöpë omën nant kësang öpnaataan
kentre kaur yaaö pötaan

yangerakë omën monere urömatëen ya
yamëngkauröak omnant menak pim naëaan
sum kësang weima.

Pötaanök kö yes.”

⁴ Pël yaan ne kat wiaan ngön munt nent
kutömweriaan epël ya.

“Nem omnarö, ar öng utpet pipop sëp wesak kas
seë,

öng pipopring wë saun koirak pötë kangut
önganëen.

⁵ Öng pöpë utpet yaaö pöt kësang panë sëen

Anutu kutömweri wë pöp itenak utpet kangut
mampënëak kön wieim wë

⁶ Ar omën utpet kangut pi mampunë pörö pim
këlangön omën muntarö yemengka pötön
kön wiak kangut mampun.

Ar pël ëënëak pöt pi omnarö utpet mena ëen pöt
kangiir il wesak mampun.

Omën nampë muntap i ngaat mangkën nak ut-
pet yes pöl öng pöpök omnarö utpet wesak
këlangön kat mowieima.

Pötaanök i nga kosang panëet yemangk pöl il we-
sak këlangön kësang kat mowiin.

⁷ Pi pimtën wak isak yeem pim utpet yaautëen
ërëpsawi eima pöta ök

arök kangiir këlangön kat mowiin ing ap.

Pim lupmeri kön korar epël wieëaup.

‘Ne öng ak kësangëp yak omp ak urtak wel aisëë
omnarö ngarangk yaalmëaup.

Ne öng kapiröa ök omnantëen il ngentingenti
naënëp.

Könöm nant nem naë oröön ingre ya ilak
naënganëëp.’

⁸ Pimtök kön korar pöt wieëa pötaanök kët kopët
nentak utpet epot pim naë orööpnaat.

Anutuuk maan yaumanre ngöntök yaaöre ën ingre
ya ilak yaaö pöt orööpnaat.

Aköp Anutu utpet kangut yemengka pöp weëre
kosang kësang yaaup yak

puuk maan es kotöpnaat.”

Pël yaan kat wiaut.

⁹ Yangerakë omp ak piiring ya utpet yamëngkem
pötëen ërëpsawi eimaurö öng pöp, ka kaö pö, es
yokotön koulöpö ngaarëk yawisën itenak pimëen
ingre ya ilak apnaarö. ¹⁰ Pit Pabilon ka kaö pöökë
omnaröa këlangön kat yawia pöten itenak pitta
tapël ëëpanëak kas ëën om kamaarek tauëë epël
apnaat.

“Ö yakom, ka kaöaöön yaköm pan.

Pabilon ka kaöaö, 1 aöa akun kot pita öngpök
nim saunatë kangiir utpet yaën.”

Pël yaan kat wiaut.

¹¹ En yangerakë omën monere urömatëen ya
yamëngkauröeta omnaröak pitëm naëaan urömat
kaalak sum naëpan pël wesak pimëen ingre ya ilak
apnaarö. ¹² Pitëm uröm pöt epot. Koolre siluwa,
kël ompyaut, polere kal, songre sar, poë koröp
ke naöre naö ompyaö retëngretëng äaut, këra köp
nga kamp ke nampre namp yaautre omën nant
këra sum kësangötök ket äaut, aini parasre yaap, kël
retëngretëng äautök ket äaut, ¹³ omën kamp ompyaö
këra koröp neweriaan yewaut yapinte sinamon

pël yema pötre ëwamöt, këra ëpre këmau nga kamp ompyaut, wainre i kolap kaömp ar ëëpnaat, korupaë lölöpöt, pol purmakaöre sëpsëpörö, pol osöröere ën kaar pitëm wii ngan ëak wak weruak yaautre, ën omën inëën yaauröere, pitëm sum yaaö pöt pipot.

¹⁴ Omën monere urömatëën ya yamëngkauröak öng pöpön epël ya.

“Omën nant nim ömëak kent kön yawian pöt sasa won yes.

Monere këere kaömpre omën ompyaö ë rangi pötta won yes.

Pötaan omën pipot pout kaalak naöngan, won pan.”

¹⁵ Pël ëak omën monere urömatëën ya yamëngka pörö omën ke pilöt pim naë sum yeëa pörö Papilon ka kaö pöökë omnaröa këlangön kat yawia pöten itenak pitta tapël ëëpanëak kas ëën om kamaarek taueë ingre ya ilak ëak epël apnaat.

¹⁶ “O yaköm, ka kësangöön yaköm pan.

Ka kësang epö öng nampë ök.

Pi ulpëën ompyaö retëngretëng köp nentepar möa namp mëak

pim koröpöök koolre songre sar ë rangiak wëaup.

¹⁷ Akun kot 1 aöa pöta öngpök pim monere uröm pout kö yes.”

Ën i kaö wangatë ngarangk pöröere omën narö wangat wak ka muntatë yes piporö, wangatë inëën yaauröere omën i kaö pöök mon ya yamëngka pörö pourö pit Papilon kak pëlëer wiaan kamaarek taueë ¹⁸ itaangkën ka pö es yokotem koulöpöt oröak yesën itenak ngön ëak epël yema. “Elei, ka kësang epöökë ök naö e nerek

wi naön, won pan.” ¹⁹ Pit pël mäak kaplak ilaimeë ingre ya ilak äak epël aim wë.

“O yaköm, ka kësang epöön yaköm pan.

Wangatë ngarangk yaauro tiar ka kësang epöökë urömat wak yesem monere uröm kësang weimaurö.

Akun kot 1 aöa pöta öngpök ka epö kö yes.

²⁰ Kutömweri ngëengköröere Anutuu ngön yaaöre tektek ngön yaaö omënere pim omën muntarö ar ka pö won yes pötaan ërëpërëp ëën.

Ka pöök utpet elnieima pötaan Anutuuk kangut yamangk.”

Pël yaan kat wi aut.

²¹ Ën ne kaalak itenaan ensel weëre kosangring nampök kël kësang panë naö wak wal äak i kaöök yoolëem epël ya.

“Nem këlö i kaöök yoolak epël

Anutuuk ka kësang Papilon pö utpet wasën sasa kö sëen kaalak itnaangkan.

²² Pël ëën intöere iraö ngön aöre pëep mëmpö, polere kuup ngön aö pöt ka pöökaan kaalak yaan kat nawiingan.

Ën omnaröakta ka pöök ya ke nentere nent yamëngkën itnaangkan.

Korupaëta kas yamöem yaan kat nawiingan.

²³ Ka pöökaan es rampe newes kaalak ëwa naën ëëpnaat.

Öngre omp yaëën ipre kër yemangka pötenta itnaangkan.

Ngaantak ka pöökë omën monere urömatëën ya yamëngkaurö yangerakë kaö sak wakaimaurö.

Ēn ka pōōkaan narōak kempre tēptēp wak yeem omēn muntarōen morōk elmēeimauro.

24 Papilon ka kēsang pōōkē omnarōak Anutuu tek-tek ngōn yaaō omēnere pim omēn muntarō mēneima.

Ēn yang omēn narōeta kōōre tokōrōak mēneima pēl ēautē saunat Papilon ka kēsang tapōōk wieēa.

Pōtaanōk Anutuuk kangut yaalmē.”

19

Omnarō Papilon kaō utpet yesēn ērēpērēp ēa

¹ Ne omēn pōtōn itenak kat wiaan kutōmweriaan omēn kēsang pan ngōn ē olēak epēl ya.

“Tiar Anutuun yaya mepa.

Tiarim Anutu tapōpōk tiar utpetetakaan kama nuwa.

Ē rangiere weēre kosang pipot pim naē wia.

² Pi tapōpōk pim ngōn yaatak omnarōa wēwēat wotpil wesak wēl yaaup.

Öng omp nga yaaō pōpē utpet pōmpelōk yangerakē omnarō utpet moweseima.

Pēl ēēn Anutuuk pi utpet kangut mena.

Öng pōpōk Anutuu inēēn ru narō mēneimaup. Pōtaanōk kangiir elmēa.”

³ Pēl ēak pit kaalak ngōn ē olēak epēl ya.

“Anutuun yaya mepa.

Ka kēsang pō es yokotem koulōpō kēt ēl epotē aprō seim wē.”

⁴ Pēl yaan ngarangk 24 pōrōere kutōm omēn mor kong nent wēwēetaring pōrō pit rar rē mowesirak tok oriak Anutu pim omp ak urtak wel aisēēa pōpōn yaya mēak epēl ya.

“Yaap, Anutuun yaya mepa.”

⁵ Pël yaan kat wiaan Anutuu omp ak urta naëaan ngön ëak epël yeem ya.

“Anutuu inëen ruurö, ar pourö tiarim Anutuun yaya maë.

Piin kasinkasin yaaö kotre kaö pourö pël ëëë.”

Sëpsëp Ruup öng koirën pim ipre kër mampna akun kësangët oröa

⁶ Ngön pöt ë pet yairën ne kaalak kat wiaan ngön munt nempelök omën kësang pan rongan ëak wë ngön kaëp aöre i kësang nant nga yaurem kuk aö, tangre kaö kësang yeraan nga ngön aö pël yaë pöl ngön ë olëak epël yeem ya.

“Anutu tiarim Aköp weëre kosang pout wieëaupök peene kësang panë sak wë omnant pout ngarangk yaalni.

Pötaanök piin yaya mepa.

⁷ Sëpsëp Ruupë öng koirëpna akunet yok yaaröön öngöp piin korkor yaë.

Pötaanök tiar kön ompyaö wieë ërëpërëp kësang panë yeem,

pim yapin pingetakëer wak isak aim öpa.

⁸ Anutuuk öng pöp ulpëen ompyaö ëwaëwa yaaö kewil won panë namp mëëpënëak mena.”

Ulpëen ompyaö pöp Anutuu omnaröa wëwë ompyaö wotpilten ya.

⁹ Enselëpök neen epël ök yenëa. “Ni ngön epël retëng ë. Omën Anutuuk Sëpsëp Ruupë öng koirëpna akunetak kaömp ngawi nëmpënëak yas mëëaö pörö ërëpërëp ëëpnaarö.” Pël neak kaalak epël yenëa. “Ngön epët Anutuu ngön kë panëët,” pël neeaut. ¹⁰ Pël neaan ne piin yaya

mamëak pim ingesiarë ikanöök rar rë mowesirak tok yariin epël yenëa. “Neen pil elnëengan. Anutu pimtënkëër yaya mam. Niire nim kar Yesuu ngönte ök yak pörö tiar ya kopët nent ngawi yamëngkaurö.” Yesuu ngönte ten kaamök elmëen tektek ngöntak aöre songönte tekeri wesak aö pël yee pöt Pulöökë yaat.

Omën pol os kölamöpë rangk wel aisëëa pöpë ngönte

¹¹ Ngön pöt ök neë pet irën ne itenaan kutömwer kan tëen pol os kölam namp wëen itenaut. Omën namp pöpë rangk wel aisëëa pöpë yapintepar nent, “Yaot wotpil yamëngkaup,” ën nent “Ngön yaap yaaup,” pël ya. Omën pöp pi omnarö ngön yaatak ulmëak kangut mampööre nga elö pël yeem wotpil yaaup. ¹² Pöpë itöörar pöt, es wëlëngöökë ököörar. Ën kepönöök pöt, omp ak ul nant selap waëëa. Pim koröpöök pimtë yapinte wieëa. Pöt pimtökëër ëwat, omën muntarö köpël wë. ¹³ Pim ulpëenëpök omën iitök petak urak wëa. Ën pim yapinte pöt, omnaröak piin, “Anutuu ngönte,” pël yamëëaup. ¹⁴ Pël ëen kutömweri nga omnarö ulpëen ompyaö kölam panë kewil won narö mëak pol os kölam naröa rangk wel aisëak omën pöpë ënem yes. ¹⁵ Omën pöpë këmtakaan öp nga panë newer oröak irëëa. Öp pöwerring yang omën pim kööre tokörö mënak weëre kosangring ngarangk elmëëpnaap. Puuk wii wain ulöpörö kël kap kësang nentakaan ing mësaan iit jaarö pöl omnaröen Anutuuk ya sangën elmëak mëngkën pitëm iit orööpnaat. ¹⁶ Pöpë ulpëenëpökre kopirak

pim yapinte epël retëng ëëëa. “Omën omp aköröa Omp Aköp, isauröa Kaöap.”

¹⁷ Ne kaalak itaangkën ensel namp këtëpök taueëa. Pël ëëë ngön ë olëak int ngaarëk wal ëak yauröen epël yema. “Ar pourö Anutuu këere imën nënëën wais rongan ëëë. ¹⁸ Ar omën omp aköröere nga omnaröere pitëm wotöököröere pol osöröere pitëm rangk wel aisëak wë porö pourö, inëën yauröere yaap wëaurö, kotre kaö, pit pouröa mësëpöt nënëën wais rongan ëëë.”

¹⁹ Pël yemaan ne itaangkën animaö nga pöpre ën yangerakë omp aköröere pitëm nga omnarö pit Yesu pol osöpë rangk wel aisëëëaupre pim nga omnaröaring nga elëpënëak rongan ëak wëa. ²⁰ Pël ëën puuk animaö pöpre ën tektek ngön yaaö kaar omën pöp wali yeö. Tektek ngön yaaö omën pöp pi wet réak ya it ngolöpöt animaö pöpë ëöetak mëneimautak omën animaö pöpë yapinte pitëk mowiak animaö kön pimtë ket ëa pöpönta yaya maima porö morök elmëeima. Pël ëën omën utpet pöaar wak öngöp kësang i kaöökë ököök kël kop retëng ka urauuk es yokota pöwesi yemoola. ²¹ Pël ëak omën pol osöpë rangk wel aisëëëa pöpök nga omën utpet pöaarë naë wëaö porö pim öp nga panë këmtakaan oröëëa pöwerring mën wel yemowi. Pël ëën intöröak wais omën mëna poröa mësëpöt wa neim olëak kep panë yaë.

20

Seten pi wii kaatak moulmëëpnaap

¹ Ne kaalak itaangkën ensel namp yang öngöp waliöökë kietaring wii seen naö wali

wak kutömweriaan yeirëa. ² Pël ëak ensel pöpök kamal kësang ngaan panëer wë Anutuu ëöetak omnaröaan utpet wesak aim wëaup, Seten, pöp enselëpök wak krismaki 1000 pötë öngpök öpënëak wii seen pööring të yemowi. ³ Pël ëak enselëpök wa yang öngöp wali pöökë öngpök moolëak kaalak kan wariak taë panë wes yemoulmë. Krismaki 1000 pöt won nasën wiaan yang omnarö kaalak morök elmëëpanëak pël yaalmë. Ënëmak krismaki 1000 pël won sëënak orö moulmëën akun kot panë nent öpnaap.

⁴ Ne kaalak itaangkën omp ak ur nant wiaan pötë omën narö wel aisëëëa. Anutuuk pit omën muntarö ngön yaatak moulmëak kangut mampna ya pöt mangkën wak wëa. Pël ëën ne itaangkën omën naröa könörö Yesuun kön wi kosang wesak pim yapinte tekeri wes ök aö yeem Anutuu ngönte kosang wes morök wëa. Pitëm pël yaaö pötaan kööre tokörök ngernger il moolaan wel wia. Omën pörö animaö nga pöpre pim kön ket ëa pöpëën yaya maöre pim yapinte pitëm ë kosatëëre morötë mowi pël naën ëa. Pitökëër Anutuuk weletakaan wal ë moulmëën wë Kristooring omp ak sak ngarangk wakaimëë së krismaki 1000 ke pipël won yes. ⁵ Pitëm weletakaan wal ë moulmëa pöt wet rëaut. Ën omën munt wel wia pörö wal naën wia. Pit krismaki 1000 pöt won sëënak wal ëëpënëak kor wë. ⁶ Omën Anutuuk wet rëak weletakaan wal ë moulmëa pörö ngëëngk mowasën ërëpërëp eim öpnaarö. Omën pörö kaalak wel wiak es parëaöök nasën ëëpnaarö. Pit kiri ar yaauröa ök sak Anutüre Kristoon yaya yamëem Kristooring

omp ak sak ngarangk yaat mëneim wëen krismaki 1000 ke pël won sëpnaat.

Seten pim këlangön kaö panë kat wiipnaata ngönte

⁷ Krismaki 1000 pöt won sëenak Seten wii kaatakaan kan të mowiin orööpnaap. ⁸ Pël äak yang kaö nantëaan nantë wëa pörö pouröa naë së morök elmëen rongan nentepar ëen Kokre Mekok pël sëen nga wa top ëëpnaat. Pël ëëpna pörö pangk sangk nekelngan, i pisötë ök kësang panë ëëpnaat. ⁹ Omën pörö yang kaö poutëaan wais Anutuu omnaröere Yerusalem ka kësang pim kent kön wia pö wa taap äak mëmpënëak yaëen Anutuuk es newes kutömweriaan wes mëen irë omën pörö es kot won wasëpnaat. ¹⁰ Pël ëen Seten pit morök elmëa pöp puuk wak öngöp kësang i kaöökë ököök kël kop retëng ka urauuk es yokota pörek animaö ngaapre tektek ngön yaaö kaar omnamp wet rëak wa moolaan wëa pöwesi moolapnaat. Pël ëen pit omën naar namp pörö röökre kët poutë es yokotön këlangön kësang kat wieim öpnaarö.

Ngön ya kësang mëmpnaata ngönte

¹¹ Ne kaalak itaangkën omp ak ur kölam kësangëtere pötak wel aisëëäa pöpön itenaut. Pël ëen kutömre yanger pim naë mop wiak won yes. ¹² Pël yaëen itaangkën omën wel wiaurö kotre kaö omp ak urtak wel aisëëäa pöpë ëöetak taueäa. Pël ëen pep nant yawil. Pël äak newer yawil. Pöwer wëwë kosangta pepewer. Pël äak puuk omën wel wiaurö pitëm wëwëatë songönöt pep pötë iteneë wël yaalmë. ¹³ Pël ëëpënëak omën i kaöök wel wiaurö i kaöökaan wal yaë.

Yaap, omën wel wia pourö weletekaan wal ëen neenem wëwëatë kangut yemangk. ¹⁴ Pël ëak welere wel kaö wak öngöp kësang i kaöökë ököök es yokota pöwesi moolaan kö yes. Omën pörek sëpna pörö wel 2 kosang pöt wiak sasa kö sëpnaarö. ¹⁵ Anutuuk itaangkën omën namp pim yapinte wëwë kosangta pepeweri won ëen pöt wak öngöp kësang i kaöökë ököök es yokota pöwesi yemoola.

21

Kutömre yang ngölöpöt yaarö

¹ Ne omën pötön itenak kaalak kutöm ngölöpwerre yang ngölöpren itenaut. Kutömre yang wet réak oröak wiakaima pöt kö sak sëen i kaööta won wieëa. ² Pël ëen ka kësang ngëëngk Yerusalem ngölöpöön itenaut. Ka ngölöp pö Anutuu naë kutömweraan yeiraan itenaut. Pö ë rangi ompyaö panë nant ëak wëa. Pöt öng namp pim omp yaö ëak wëaup öpënëak ë rangiak wë pöl ëak yeira. ³ Pël ëen ne kat wiaan omp ak urta naëaan ngön ëak epël ya. “Kat wieë. Anutu pi pim omnaröa tekrak wë. Pi pitring wëen pit pim omën sak öpnaarö. Ën Anutu pimtök pitëm naë wë pitëm Aköp pël sak wakaim öpnaat. ⁴ Pël ëak puuk pitëm ing telapöt tum mokorön ërëpërëp ëëpnaat. Pöt pit kaalak wel wiire ën kön utpetaring wë, ingre ya ilak aöre këlangön kat wi pël naën ëëpnaat. Omnant ngaan wiakaima pöt pout won sa pötaanök.”

⁵ Pël yaan omën omp ak urtak wel aisëëëa pöpök epël ya. “Kat wieë. Ne peene omnant pout ngölöp wesak orö yaulmë.” Pël ök ëak neen epël yenëa. “Ngön epot yaap panëët, omnaröa kön wi kosang

wasëpnaat. Pötaanök retëng ë.” ⁶ Pël neak kaalak epël ök yenëa. “Omën epot pout yok oröak wë. Ne tapöp wot räaupök kaalak ënëm remaap. Omnant ngës rë ulmëaupök kaalak pet irumaap. Omën namp iiten yaëën pöt nook i omnaröa kol mangkën nak wëwë kosangta yaö sëpnaat sum won mangkën nëmpnaap. ⁷ Omën namp pim wëwë ompyautak utpetat il wasëpna pöp omnant ompyaö epot poutë pep sëpnaap. Pël ëën ne pim Anutu pël sak wëën pi kangiiir nem ruup pël sak öpnaap. ⁸ Pël ëëpnaatak omën toköröen kas ëak neen kasëng nampööre kön wi kosang nenewasën ë, ya utpet ke nentere nent mëmpööre omën muntarö mën wel wi, öngre omp nga ëëre kipre këar nga ë, Anutuu urtak omp ak kaaröröere kön ket ëauröaan ngëëngk wesak yaya aöre ngön kaar aö, omën ke pil yaaö piporö pourö öngöp kësang i kaöökë ököök kël kop retëng ka urauuk es yokota pöwesi së es koteim öpnaarö. Pël yeem wel akun 2 kosang pöt wiak sasa kö sëpnaarö.”

Yerusalem ka ngolöpö

⁹ Pël neaan ensel 7 pöröakaan namp nem ngësë waisa. Ensel 7 pörö pit söwar 7 ëak omën utpetatta 7 tapël ëak wiak wak wëa. Pöt ënëmak akun pet irëpënëak yaëën omnarö utpet mowasëpnaat. Pöröakaan namp nem naë wais epël yenëa. “Ni wais. Pël ëën Sëpsëp Ruupë öng koirëpnaapön pet elniimaan,” pël yenëa. ¹⁰ Pël neaan Pulöökë weëre kosangö nem naë oröön ensel pöpök ne wa newak së tomön wali panë naöök neulëak Yerusalem ka ngëëngkö Anutuu naë kutömwëriaan yeiraan pet elnëën itenaut. ¹¹ Ka kësang pöök Anutuu ëwaö elën

ëwa ke maim nal panë tëak wieëa. Pöt yaap kël ompyaö saspaare ën könitweri yaë pöl pan ëwaëwa yeem wëa. ¹² Yerusalem ka pöök ëm kësang wali panë naö ök rëëëa. Ëm pöök kan 12 ëak rë wieëa. Pël ëën ensel narö 12 tapël ëak kan ëëtë ngarangk taueëa. Kan pötë Israel omën kur 12 piporöa yapinöt retëng ëëëa. ¹³ Ëm këtëpë yengampiaul pöök kan neraar ner ëak rë wieëa. Këtëpë yeilëaul we pöökël kan neraar ner tapël ëak rë wieëa. Ën we naöokaan naöökta om tapël ëëëa. ¹⁴ Ëm pöökë ingöök kël 12 ëak kosang wesak wieëa. Kël pötë Sëpsëp Ruupë ngön yaaö omën 12 pöröa yapinöt retëng ëëëa.

¹⁵ Ensel neen ngönaak neea pöp pi këkalëp ök yawia koolötök ket ëa naö wali wak wëa. Pö ka kësang pööre ëmööre ëm kanöt ök wiipnaö. ¹⁶ Ka pöökë ë mor kong nent pötë waliit ke kopëtal pan. Ën ensel pöpök ka pö pim këkalëpööring ök wiin waliire mëntere tingk pöt ke kopëtal yaë. 2400 kilomita pël yaë. ¹⁷ Pël ëën enselëpök ökööring ëmöökë tingkët ök wiin 70 mita pël yaë. ¹⁸ Ka kësang pöökë ëm pö, kël ompyaö saspa pööring ök rëëëa. Ën ka pö kool pëënëëtök ök raan könitweri ök pengpeng yeëa. ¹⁹ Ën ëm pöökë ingöök kël sum kësang yaaö ke naöre naöring ë rangi ulmëëëa. Kël ompyaö wet kaal panë rëak wia 1 pöökë yapinte saspa, ën munt kunöm ka ura 2 pöökë yapinte sapaia, ën munt kölam 3 pöökë yapinte aket, ën munt këra ëp koröp oröa 4 pöökë yapinte emeral, ²⁰ ën munt köp möaare kölam koröp oröa 5 pöökë yapinte satonikis, ën munt köp möaö 6 pöökë yapinte konilian, ën munt kop retëng ka ura 7 pöökë

yapinte krisolait, ën munt këra ëp koröp oröömaap kangk ëa 8 pöökë yapinte peril, ën munt kop retëng ka uröömaap kangk ëa 9 pöökë yapinte topas, ën munt kop retëngre këra ëp koröp ka uröömaap kangk ëa 10 pöökë yapinte krisopres, ën munt kunöm ka uröömaap kangk ëa 11 pöökë yapinte aiasin, ën munt kôp karkar möa panë 12 pöökë yapinte ametis. Kël ompyaö 12 epotring ëm ingöök wiak ë rangi ulmëeëa. ²¹ Ën ka kan 12 pöt kal kölam sum kësangring nant 12 pötring ket ëeëa. Kal naöök kan newer naöök newer pël ëeëa. Ka kësangöökë kamënt pötta koolötök lë mëen könitweri ök peng-peng yeëa.

²² Ne ka kësang pöök ngëëngk tup nent ök rëan itnaangkën, won. Aköp Anutu weëre kosang pout wieëaupre Sëpsëp Ruup piarpintok ngëëngk tup ket ëak wëa. ²³ Ka pöök këtire ngoon ëwa naö naëpan, won. Anutuu ëwaöök së elën Sëpsëp Ruup es rampewesi ök ket ëak ëwa ëën ka pöök ëwa tëak wia. ²⁴ Yangerakë omën pourö ka pöökë ëwaöök kan ing yaurö. Ën yangerakë omp akörö pitëm ë rangiat ka pöökë wak sëpnaarö. ²⁵ Ka pöök koö noolapan. Pötaanök kët poutë ka pöökë ëm kanöt të wiakaim öpnaat. ²⁶ Pël ëën omën pourö pitëm monere urömere ë rangiat pout ka pöökël wak sëpnaat. ²⁷ Pël ëëpnaatak omën wëwë utpet ke nentere nent yaautre kömkëënringöt yaautre kaar yaaut pangk wak ka pöökë öngpök nasëpan, won. Om Sëpsëp Ruupë yapinöt wëwë kosangta pepeweri retëng ëa pöröakëër ka kësang pöökë öngpök sëpnaarö.

Wëwë kosangta iitere këraament

¹ Ensel pöpök kaalak ka pöök i omnaröa kol mangkën nak wëwë kosangta yaō yesa pömerën pet elnëen itenaut. I pömer könit ket ëak ëwaëwa yaaumer Anutüre Sëpsëp Ruupë omp ak urtakaan oröak yesaumer. ² I pömer ka pöökë kamtaöökë luptak yesaumer. Ën i pömeri poö naöökaan naöök këra nant wëwë kosangët yemengka pöt tau seëa. Pöt krismaki kopët nenta öngpök akun 12 ëak ulöpörö ngoon nampnampë öngpök utö aprö yesa. Këra pötë ëpötök omnaröa këlangönre yaumanöt ompyaö yemowesa. ³ Omnant pout Anutuuk won wiaapënëak kön wiaut ka pöök wi naöpan. Om Anutüre Sëpsëp Ruupë omp ak uröt ka kësang pöök wiaan Anutuu inëen ruurö piin yaya maim öpnaat. ⁴ Omën pörö pim këere wot kanten itaampnaat. Pël yaëen pim yapinte pitëm ë kosatë wiaapnaat. ⁵ Ka pöök koö olaan es rampeere këtëpök ëwa naëpan, won. Aköp Anutu pimtë ëwa kësang pömpelök ëwa elmëaan pit omp ak sak akun ëlötë om omnant poutë ngarangk wakaim öpnaarö.

Yesu pi teënt kaalak waisëpnaap

⁶ Ne pötön itenaan enselëpök epël ök yenëa. “Ngön epot pout yaap panëët, omnaröa pangk kön wi kosang wasëpnaat. Aköp Anutu pim Pulö tektek ngön yaaö omnarö kaamök yaalmë pöpök pim inëen ruurö omën peene orööpnaatön ewat sëpënëak pim ensel namp pitëm naë wes mëa.”

⁷ Pël yenëaan Yesuuk epël ök ya. “Kat wieë. Ne teëntom waisumaap. Omën namp nem tektek ngön pep epweri wia epot ngaarëk weim öpna pöp pi ërëpërëp ëëpnaap.”

⁸ Ne Sonok ngön epot kat wiak omën epotön itenaut. Ne epotön kat wiire itaampö pël äak ensel ök neeaöre pet elnä pël äaö pöpë ingesiarë ikanöök rar rë mowesirak tok oriak piin yaya mamëak yaëen ⁹ epël yenëa. “Ni neen pil elnäëngan. Anutu pimëntenökëer yaya mam. Niire nim kar tektek ngön yaaöre omën pourö ngön pep epweri wia pöt ngaarëk yeö pörö tiar ya kopët nent ngawi yamëngkaurö pötaanök.” ¹⁰ Pël neak pi kaalak epël ök yenëa. “Anutuu ngön pep epweri wia epot ngep äak önganok. Ngön pötë këet orööpna akunet temanöm yes. ¹¹ Omën wëwë utpet wëa pöp piita om yal menak pël ë seim öp. Kewilring wëa pöp piita om yal menak pël ë seim öp. Wotpil wëa pöp piita om yal menak pël ë seim öp. Ën lup kölam wëa pöp piita om yal menak pël ë seim öp.”

¹² Pël yenëaan Yesuuk kaalak epël ök ya. “Kat wi. Ne teëntom pan waisumaap. Ne omën pouröa sumat wak wais pitëm omnant yaautë kangut neenemot mempaap. ¹³ Ne tapöp wot räaupök kaalak ënëm remaap. Ne omnant ngës rë ulmäaupök kaalak pet irumaap.

¹⁴ “Omën pitëm ulpëenöt iirak lup kölam wë pörö pit ërëpërëp ëepnaarö. Pël äak këra wëwë kosangët yemengka pömentëkaan yok pangk ulöp tö nak ka kësangöökë ëm kanöt tē wiaan öngpök ilapnaarö. ¹⁵ Pël ëëpnaatak omën ke epëlörö ka pöökë öngpök neilapan, om ka tomök öpnaarö. Kentre pol ket äak wëwë kewilring wëere kipre këar nga ë, öngre omp nga ëere mën wel wi, Anutuu urtak omp ak kaaröröere kön ket äauröaan ngëëngk wesak yaya maö, ngön kaar aöre pötë ënëm ë, omën ke pil yaaö

pörö ka tomök öpnaarö.

¹⁶ “Ne Yesu nook nem ensel namp wes mēen wais ar ingre mor sauröen ngön ök niia. Ne Tewit pim kurmentëkaan oröaup. Ne tapöpök tangewesi ök ëwaaringëp.”

¹⁷ Pulööre Sëpsëp Ruupë öng yaup piaripök, “Ni wais,” pël ya. Pël ëen omën namp ngön pipët kat wiak pöt puukta, “Ni wais,” pël ap. Yaap omën namp iiten yaëen pöt waisëp. Pi i omnarö kol mangkën nak wëwë kosangta yaö yesa pöt nëmpënëak kent yaëen pöt nëmp. I pöt sum won, yaap nëmpnaat.

¹⁸ Ar Anutuu tektek ngön pep epweri wia epot sangk kelak kat wiinëeröaan pepanöm ngön epët ök yeniak. Omën namp Anutuu ngönte wak pim könöökaan ngön munt nantring yal menak irikor ëëpna pöp Anutuuk maan omën utpet nant omnarö utpet mowasëpna pep epweri retëng ëa pöt pim naë orööpnaat. ¹⁹ Ën omën nampök pep epw-eriaan Anutuu ngön nent kërë olëak irikor ëëpna pöp Anutuuk kangiir piin epël mapnaap. “Këra wëwë kosangët yemengka pömentëkaan ulöp tö nëëre ka kësang ngëëngk epöök wë nem omnaröa ëëpënëak pep epweri ngön ëa pöl naëngan.”

²⁰ Ngön epot tekeri wesa pöpök epël ya. “Yaap, ne teënt waisumaap.” Yaap. Aköp Yesu, ni wais.

²¹ Aköp Yesu pim komre kolap pöt Anutuu omnarö arim naë wiaap. Yaap.

NGÖNËN PEPEWER
The New Testament in the Weri Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Weri long Niugini

copyright © 1984 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Weri

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

ec1ac06d-1c8c-5be3-8326-dcf0ceacd4c2